

Čeladenský zpravodaj

prosinec 2019

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Slavnostní večer
dirigovaly děti
ze všech čeladenských
školských zařízení

(fotoreportáž na str. 7)

SKUPINA ČEZ

7 Poděkování za podporu

Na přípravu a program rozsvěcování stromečku přispěl obci ČEZ. Děkujeme!

11 Lavička Václava Havla

První Lavička Václava Havla v našem kraji je u restaurace Na Rozcestí

5 Pozvánka na „půlnoční“

(24. 12. ve 22:00 v kostele sv. Jana Nepomuckého) i na další adventní akce

ADVENTNÍ ČAS

Pavol Lukša

Vážení občané Čeladné, rok 2019 se s námi začal pomalu loučit již v sobotu 30. listopadu, kdy jsme věrni dlouholeté obecní tradici opět rozsvítili vánoční strom na náměstí u Jeslíček s Ježíškem, Pannou Marií, Josefem anděly a ovečkami.

Za každou akci, kdy se my skvěle bavíme, je ale i práce těch, kteří ji musí připravit – a ti většinou zůstávají v anonymitě. Proto mi dovoluňte poděkovat jménem nás všech otci biskupovi Františku Lobkowiczovi, že jsme i letos dostali krásný vánoční strom a odkud jinud, než z našich krásných Podolánek. Kdo jiný by si měl zasloužit naše upřímné poděkování než osvědčený revírník Petr Geschwinder, který tento krásný strom vybral, a Lesostavby, které jej dopravily a postavily na náměstí.

Poděkování si zasluží naše nepostradatelná pracovní četa pod vedením Tondy Stýskaly, která pomáhala nejen s usazováním stromu, ale postavila i jesličky. A taky naši hasiči, kteří, i když měli svoje námětové cvičení v Podolankách, postavili a na konci akce taky složili stan, který sloužil jako provizorní jídelna, kde jste mohli ocenit skvělý guláš, zelňačku a klobásky z kuchyně hotelu Prosper a konečkonců také svařák manželů Novotných.

Skvělou promluvu k adventní době pronesl náš duchovní správce Mariusz Roszewski a také jeho promluvu lidé ocenili dlouhým potleskem.

V Besedě, v kavárně pod radnicí, na Prosperu i v hospůdce Na Hřišti to také žilo a personál se měl věru co otáčet, ale zvládali to všude s úsměvem. A ten by, nejen v adventní době, nikomu na tvářích chybět neměl.

To hlavní se však odehrávalo u vánočního stromu, kde si naše děti a jejich učitelky z obou mateřských školek, základní školy i dětského domova pro nás připravily hodinové pásmo a na závěr si všichni společně střihli píseň Vítejme vánoce. Odměny nejvyšší se jim pak dostalo v podobě obrovského aplausu zaplněného náměstí, a ten si děti zaslužené užívaly.

V osmnáct hodin se ukázala i firma Revis, která po celý týden zdobila naši obec i vánoční stromek. Po zhasnutí všech světel začalo zaplněné náměstí odpočívat deset, devět, osm, sedm... a při slově teď se rozžářil vánoční strom v celé své kráse. Takže díky za skvěle odvedenou práci.

No a poté již náměstí ovládla skupina Šajtar a její vánoční melodie. Děkujeme. Svoji práci na jedničku odvedla i společnost Petra Václavíka, která postavila nejen pódium, ale i skvěle ozvučila náměstí. Zaslužené poděkování patří samozřejmě i děvčatům z naší kulturní komise pod vedením Martiny O'Reilly, televizi Polar a jmenovitě pak reportérce Petře Dorazilové a kameramanu Janu Plášilovi za reportáž z tohoto večera, ale především Vám všem, kteří jste přišli a společně jste vytvořili tu neopakovatelnou adventní atmosféru spojenou s rozsvěcením našeho vánočního stromu. Na závěr již jen zbývá poděkování významnému donátorovi této akce, společnosti ČEZ, která rozsvěcení našeho vánočního stromu podpořila zajímavou částkou 20.000 Kč.

V končícím roce 2019 jsme uzavřeli tři významné investiční akce: zahradu a pavlón v mateřské škole U Krtečka, nástavbu v základní škole, kterou jsme završili a „dokončili“ práce na naší škole započaté v roce 1996. Záměrně dávám slovo dokončili do uvozovek, neboť i tady platí heslo: práce jak na kostele, která snad nikdy nekončí.

Občanům již slouží další část chodníku v lokalitě Lípí a věřím, že k jejich spokojenosti. Dokončovací práce probíhají i na náročné investiční akci – rekonstrukci Památníku Josefa Kaluse – terénními úpravami. Věřím, že se podařenou rekonstrukci podařilo bývalé škole vdechnout ten pravý genius loci. Myslím, že mnoha těm, kteří toto místo mají zafixováno se školní docházkou, to doslova vyrazí dech. Děkuji všem pracovníkům naší obce, zejména pak správcům majetku, našemu dlouholetému dozoruvi stavebních akcí Richardu Šnajdrovi, jakož i všem společnostem, které se na těchto investičních akcích podílely a které odvedly skutečně skvělou řemeslnou práci. Paní místostarostce i zastupitelům za jejich věcný přístup nejen při rozhodování o dalším směřování naší obce, ale především při dobudování a zkvalitňování obecní infrastruktury.

Máme tedy všichni čas k rekapitulaci roku 2019 a před sebou další roční putování po této zemi – a věřte, že bude takové, jaké si nepochybně všichni zaslužíme. Čas je relativní, hlavně hodně krátký, ale my jej naštěstí můžeme naplňovat ve svobodné zemi. A na to bychom především zapomínat neměli, i když právě zapomínání je naší největší nectností.

Při všem našem snažení bychom neměli zapomenout, kde žijeme, že jsme se tu usadili sami, nikdo pro nás nikoho neposílal a měli bychom být naplněni stejnou pokorou, s jakou i naši předkové přistupovali k tomuto místu, svému rodišti a bydlišti, v něm žili, pracovali a vychovávali své děti.

Někdy se říká, že na zemi musí být zlo, abychom mohli zažít dobro. Ale já jsem přesvědčen, že všichni, kteří se tu narodili, vyrůstali tady či se přistěhovali, by měli mít na paměti jedno: že jsme ve skvělé náručí přírody, kterou po staletí kultivovali naši předkové, aby se nám zde všem dobře žilo, a nemůžeme si dovolit připustit, že by nás měl, či snad chtěl, někdo převychovávat jen proto, že je to dle jeho pohledu na svět správné a jediné možné. Neboť jak pravil Karel Kryl: „K demokracii mají nejdále ti, kteří ji mají plnou hubu.“

Připomínáme si 30 let svobody a mnozí z nás svobodní nejsou, nebo se tak necítí a reptají proti všem a všemu. Jsme jako ti praví bibliční Izraelité, kteří po čtyřistaletém otroctví nabývají svobodu a putujícíce pouští začínají reptat a vzpomínat, že v otroctví bylo přece jen lépe, měli se čeho najíst, napít, či kde sklonit hlavu.

Máme se, jak se naši předkové nikdy neměli, máme všechno, nač si vzpomeneme a ke svému životu potřebujeme. Žijeme v zemi i v Evropě bez válek a přesto si mnozí z nás myslí, že svobodní nejsou. Možná také proto, že jsme rezignovali či dokonce ztratili svoji víru, která vždy pomáhala našim předkům k překonávání těžkostí. Je to stejné, jako když si stavíme dům. Pokud je postaven na pevných základech, přetrvá jakoukoli bouří nebo psotou. Je-li jen slepencem, pak i sebemenší vánek naruší jeho pevnost a stabilitu.

Symbolem rodící se svobody v naší obci na počátku devadesátých let minulého století se symbolicky

stala právě výstavba nové fary s jejím stavitelem a duchovním správcem Vincencem Svákem. Ti, co jsme se na její stavbě podíleli, ať již přiložením ruky k dílu či sháněním materiálu, jsme viděli, že v době, kdy nebylo možné koupit cihlu, písek, obkladačky, sanitu či jiné materiály, rostla stavba přes spoustu překážek, včetně projekčních, doslova před očima. A určitě si dnes nezaslouží postranního posměchu těch, kteří ke všemu přišli doslova jako slepí k houslím. Spousta z těch, kteří tu faru na počátku svobodných let budovali, již mezi námi není, ale náš obdiv a úctu si právem zaslouží napořád.

Ano, chybí nám mnohdy pokora i soudnost. Začala se vytrácet pokora i úcta k bližnímu a bohužel to sledujeme i u těch, u kterých by se to dalo předpokládat především. Původním záměrem stavitele fary byla myšlenka, aby fara sloužila farníkům, ale i dětským sborům, jako místo setkávání. A proto si přejme, aby se k svému poslání opět navrátila.

Vážení spoluobčané, kráčíme svobodně třicet let po společné cestě. Osudy a životní příběhy každého jednoho z nás jsou za těch třicet let jedinečné a neopakovatelné. Jsme svobodní a přesto svázání svými vnitřními okovy, které nám mnohdy brání vidět svět tak, jak jej viděli ti, kteří zde doslova vyrvali z lůna přírody toto neskutecně krásné místo, kultivovali jej po staletí, aby se nám tady krásně žilo. Zbavme se okovů, které nás tíží, jako jsou závist, sobeckost, pýcha či neúcta, a vyvažme je pokorou a vírou v sebe sama, schopnosti své, ale i našich blízkých.

Je doba adventu, tedy doba, kdy bychom se právě měli zastavit, ztížit, vzpomenout tichou molitbou na ty, kteří ještě loni s námi adventní dobu slavili, ale již nejsou mezi námi. Zvolněme tempo, co jsme nestihli, to již za těch pár dnů nedoženeme. A myslíme na to, že v podstatě i přesto, co jsme nestihli, je ten život krásný.

Advent je dobou obdarování, tak obdarujete své blízké, ale svoji štědrost projevíte i přispěním na charitu, tedy na ty, kterým život nenastavil vlídnější tvář. Vaše i nepatrná částka může rozzářit oči i tam, kde lidé slovo radost a naděje již vypustili ze svých slovniků. Využijte dobu adventní k návštěvě vánočních koncertů. Začít můžete již ve středu 11. prosince v našem farním kostele sv. Jana Nepomuckého, kde se uskuteční od 19:00 benefiční koncert Lubomíra Brabce. V úterý 24. prosince na Štědrý den zajdeme společně ve 22:00 na půlnoční mši svatou do našeho kostela sv. Jana Nepomuckého a následně 25. prosince si vás všechny dovoluji pozvat na již dvacáté ZPÍVÁNÍ U VÁNOČNÍHO STROMU v 9:30 na náměstí.

Přeji vám všem, celé čeladenské obecní a farní rodině, jménem paní místostarostky, rady, zastupitelstva, ale i jménem svým milostiplně prožít vánočních svátků, Silvestra s pokorou slaveného. Ničím a nikým nezranění pak všichni úspěšně vstupme do nového roku 2020, a do něj přeji hlavně hodně zdraví, pohody, osobního a rodinného štěstí vám i vašim blízkým.

Leoš Fabián

KOTLÍKOVÉ DOTACE:

Jak na bezúročné půjčky?

Vážení spoluobčané, v předchozích číslech zpravodaje jsme vás informovali, že je možné v rámci záměru výměny původního kotle na ekologický zdroj vytápění (takzvané Kotlíkové dotace) v případě úspěšně podané a schválené žádosti o dotaci na Krajském úřadě MSK v Ostravě požádat také o bezúročnou půjčku na financování této akce. Letos na jaře jsme vás plošně oslovili, abyste svůj případný zájem potvrdili na anketním lístku, zpět odevzdaném na obecní úřad.

V současné době již máme zpracovanou vzorovou Smlouvu o poskytnutí návratné finanční výpomoci, která bude sepsána s jednotlivými zájemci o poskytnutí bezúročné půjčky, následně budou smlouvy schvalovány vždy na nejbližších zasedáních zastupitelstva obce. Poté budou prostředky

poskytnuty žadatelům – investorům nových zdrojů vytápění.

Ti z vás, kteří již máte Krajským úřadem MSK schválenou dotaci, podepsanou smlouvu o poskytnutí dotace (tato smlouva je výchozím podkladem pro následné uzavření Smlouvy o poskytnutí návratné finanční výpomoci s obcí) a máte současně zájem financovat tuto akci za pomoci prostředků z půjčky, se nyní mohou obrátit na náš úřad. Připravíme s vámi znění smlouvy o poskytnutí půjčky – návratné finanční výpomoci – a budeme předkládat ke schválení.

V případě potřeby podrobnějších informací či jiných dotazů prosím kontaktujte náš obecní úřad. V případě dotazů, které se týkají technické realizace, podkladů a dalších souvisejících záležitostí spojených s výměnou kotlů, se můžete obrátit na našeho kotlíkového specialistu, kterým je Ing. Roman Ostarek (energetický specialista) na telefonním čísle 777 642 777.

Věra Golová, místostarostka

Jaké by to byly Vánoce na Čeladné
bez

zpívání u vánočního stromu

25. 12. 2019 od 9.30 hodin na náměstí

dříve, než usedneme ke svátečnímu stolu,
zazpíváme si společně koledy a vánoční písně
v podání pěveckého sboru ZŠ Čeladná a DH Huťárka.

teplý čaj na zahřátí, pro dospělé s rumem

POSLEDNÍ LETOŠNÍ
ZASTUPITELSTVO

Srdečně zveme občany na veřejné zasedání zastupitelstva obce, které se bude konat ve čtvrtek 12. 12. 2019 v 16:00 hodin ve školní jídelně ZŠ Čeladná.

vedení obce

UZAVŘENÍ OÚ

V období vánočních svátků, konkrétně v době od 23. 12. 2019 do 5. 1. 2020, bude Obecní úřad v Čeladné pro veřejnost zcela uzavřen. Důvodem je nutnost čerpání řádné dovolené pracovníků obce. Děkujeme za pochopení a těšíme se na vás v novém roce 2020.

zaměstnanci OÚ Čeladná

VÁNOČNÍ DOVOLENÁ
„DOSTAVNÍKU“

Dovolujeme si oznámit, že v době od 21. 12. 2019 do 5. 1. 2020 bude z důvodu čerpání řádné dovolené přerušeno provoz seniorského dostavníčku. Od 6. 1. 2020 bude provoz opět obnoven.

Těm, kteří využívají služeb dostavníku, ale i všem občanům Čeladné přejí krásné, ničím nerušené Vánoce a těšíme se na vás v novém roce.

Jiří Běčák

PRO POSKYTOVATELE
UBYTOVÁNÍ V OBCI

Prvním lednovým dnem roku 2020 nabude platnosti novela zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Zastupitelstvo obce Čeladná bude na svém zasedání dne 12. prosince 2019 projednávat a schvalovat návrh nové vyhlášky o místních poplatcích tak, aby odpovídala této novele a mohla vstoupit v platnost k 1. lednu 2020.

Na listopadovém zasedání zastupitelstva obce č. 5, které se konalo dne 21. 11. 2019, byla schválena obecně závazná vyhláška o ochraně pořádku v obci.

S novými vyhláškami se můžete seznámit nejen na stránkách obce www.celadna.cz, ale budou Vám doručeny i poštou.

Přejeme vám krásné prožití Vánočních svátků a úspěšný rok 2020.

Za úctárnu obce Čeladná

Kateřina Milatová

ZMĚNY U ZUBAŘŮ

Bolí vás zuby nebo se potřebujete objednat na preventivní prohlídku? Udělejte to včas (kapacita je omezená) a navíc si poznamenejte novou otevírací dobu čeladenských zubařů, kterou najdete na předposlední straně. **red**

PODPORUJEME SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCÍCH – NOVÝ DOTAČNÍ TITUL

V Beskydech to žije – 2020

Místní akční skupina (MAS) Frýdlantsko – Beskydy v lednu 2020 vyhlásí první výzvu na podporu mikroprojektů v rámci programu „V Beskydech to žije“. Cílem programu je podpořit společenský život v obcích, posílit vzájemnou spolupráci obyvatel v regionu, zlepšit ochranu přírodního a kulturního dědictví, zachovat a obnovit tradice a podpořit regionální produkci. Tento program je realizován za finančního příspěvku Mikroregionu Frýdlantsko – Beskydy. Na rok 2020 je alokována částka 150.000 Kč. Na jednu akci lze získat maximálně 10.000 Kč.

„Rádi bychom podpořili akce v našem mikroregionu, a to především spolky a fyzické osoby, které se snaží utužovat společenský život v obcích. Přestože se nejedná o nijak vysokou částku, může být i tak motivací k realizaci dobrého nápadu. Vyplnění formuláře žádosti

o příspěvek je velmi jednoduché. K podporovaným oblastem budou patřit například kulturní a společenské akce pořádané pro děti, sportovní akce pro širokou veřejnost, ale i kampaně typu Světový den zdraví, Uklidíme Česko, Den Země, Dny zdraví a další,“ uvedla manažerka MAS Frýdlantsko – Beskydy Zuzana Pavlisková.

Lidé, kteří chtějí získat příspěvek, musí podat žádost na MAS do 28. února 2020. Žadatelem může být každá fyzická osoba starší 16 let, z právnických osob pouze spolky, nestátní neziskové organizace, církve a jejich organizace. Plánovaný záměr musí žadatel zrealizovat kdykoliv od 1. dubna do 31. prosince 2020.

Další informace včetně formuláře žádosti jsou k dispozici na webových stránkách MAS Frýdlantsko – Beskydy.

red

Knihovna Čeladná

KŘÍDLA
VEČERY O UMĚNÍ
Přednáší: *Olga Szymanská*

HLUČNÁ SAMOTA

BOHUMILA HRABALA -- k 105. výročí narození

Bohumil Hrabal (foto web)

Bohumil Hrabal (1914 - 1997)

Jeden z nejvýznamnějších a nejosobitějších českých spisovatelů druhé poloviny minulého století a zároveň nejpřekladanější český prozaik. O jeho rodovém původu, vztahu k ženám, k umění a k filozofii, jeho vlivu na generace umělců. O jeho literárních dílech z pohledu filmových zpracování. A také z úhlu i osobních setkávání.

Doplněno fotodokumentací, knihami, materiály + překvapení.
Poté bude možné uctít výročí Bohumila Hrabala sklenicí dobrého moku.

STŘEDA 18. PROSINCE 2019 /17:15 /vstup ZDARMA
KNIHOVNA A IC ČELADNÁ

Vánoce začínají i kapsářům

Obdarujte na Vánoce jen ty, které opravdu chcete. Nenahrávejte kapsářům, nedejte jim příležitost odcizit vám osobní věci.

Nákupní horečka, zmatek a davu lidí na tržištích jsou ideálními okolnostmi pro rychlou a zručnou práci kapsářů, kterých si ve své blízkosti zkrátka nevšimnete. Ve většině případů se kapesních krádeží dopouští dobře a upraveně vypadající lidé v pěkném oblečení. Nevývolávají podezření jakéhokoliv nebezpečí. Vydávají se třeba za turisty a čekají na svou chvíli, respektive na chvilku vteřinové nepozornosti oběti. Preferují krádeže finanční hotovosti, protože bankovky jsou anonymní. Lup si velmi rychle mezi sebou předávají, takže u nich své peněženky nenajdete, přestože jste si jisti, že vás právě okradli. Dokladů a karet se zbavují.

Všude tam, kde je rušno, si vyhlíží své oběti. Zejména v centrech měst, kde jsou, vánoční trhy, dopravní přestupní uzly, eskalátory a obchodní domy. Prostředí a situace, kde je obtížné udržet pozornost, vyhledávají. Ostražitost vytipova-

ných obětí dokonce dobře odvrátí uměle vytvořenou zácpou při vstupu na eskalátory, tělesným kontaktem v podobě neúmyslného drcnutí do lidí při nastupování do prostředků hromadné dopravy a podobně.

Zapnuté zipy, ruce na kabelkách, batohy na přední části těla a prázdné kapsy jsou jednoduchou bariérou a účinnou prevencí před nenechavci. Toto základní pravidlo dodržujte vždy. Žádné peněženky v zadních kapsách kalhot, pootevřené kabelky na zádech, PIN na platební kartě.

V případě okradení (karty, telefony, klíče, doklady) volejte svoji banku, zablokujte si platební kartu, případně i telefonní účet. Jeďte domů a vyměňte si zámek u dveří. Zvláštní opatrnosti dbejte v předvánočním období i při nákupech přes internet. V případě jakéhokoliv protiprávního jednání volejte tísňovou linku Policie České republiky na čísle 158.

PČR

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

MOJE VÁNOCE BUDOU BOHATÉ!!
A TVOJE?
Je to na Tobě!

Krádež věcí z nákupního vozíku patří k nejčastějším způsobům krádeží. Stačí k ní jen malý okamžik nepozornosti! Mějte své věci pod dohledem | Neodkládejte je (zejm. kabelky, kufříky, apod.) do nákupních vozíků | Peněženky, doklady a jiné cennosti noste ve vnitřních kapsách oděvu | Neztrácejte přehled o dění kolem Vás

Čeladná – prosinec 2019

KALENDÁŘ AKČÍ

29. 11. 2019 – 8. 1. 2020

Fotografové z Poodří

(výstava fotografií)

Beskydské rehabilitační centrum,
Galerie LARA, 9:00 - 21:00

6. 12.

Hudební večer s retro skupinou REJ

restaurace U Sestřiček, 18:00

10. 12.

Hudební večer s cimbálovkou Polajka

restaurace U Sestřiček, 18:00

11. 12.

Benefiční koncert Lubomíra Brabce

kostel sv. Jana Nepomuckého, 19:00

13. 12.

Hudební večer s Liborem Geierem

restaurace U Sestřiček, 18:00

17. 12.

Hudební večer s cimbálovkou Portáši

restaurace U Sestřiček, 18:00

18. 12.

Hlučná samota Bohumila Hrabala

Křídla: večery nejen o knihách

uvádí Olga Szymanská

Knihovna a IC Čeladná, 17:15

20. 12.

Hudební večer se SoundMates

restaurace U Sestřiček, 18:00

20. 12.

Vlastivědná přednáška:

Znamení lékařů v Českých zemích

D. Trietz, V. Vašíček, V. Vondráček,

J. Wankel, K. Weigner

BRC, salónek AD Lara, 18:30

24. 12.

Půlnoční mše svatá

kostel sv. Jana Nepomuckého, 22:00

25. 12.

Zpívání u vánočního stromu

náměstí v Čeladné, 9:30

26. 12.

Štěpánská zábava

Restaurace Na Rozcestí, 19:00

27. 12.

Hudební večer s Vladimírem Volkem

restaurace U Sestřiček, 18:00

31. 12.

Silvestrovská přednáška:

**Smějeme se s lékaři, s pacienty
a s mediky**

restaurace U Sestřiček, 14:30

31. 12.

Silvestrovská zábava

Restaurace Na Rozcestí, 19:00

Připravuje se v lednu:

11. 1. 2020 Obecní ples

Sportovní hala, 19:00

Čeladná uctila partyzána Janka Ušiaka

Na počátku listopadu jsme si připomněli 75. výročí hrdinné smrti partyzána Janka Ušiaka, rodáka ze slovenské Budiné, který zemřel v Čeladné 3. listopadu 1944 při osvobozování Československa.

PŘÍBĚH JÁNA UŠIAKA

V roce 1937 narukoval do Československé armády. Po vyhlášení samostatného slovenského státu byl donucen narukovat do maďarské armády, se kterou se zúčastnil bojů na východní frontě.

Z horthyovské armády dezertoval a přidal se do partyzánského odboje na Ukrajině. Od prosince 1943 je veden jako příslušník 1. československé samostatné brigády v SSSR. Na Ukrajině absolvoval speciální vojenskou přípravu a na základě svých výsledků byl povýšen do hodnosti poručíka.

Když se v srpnu 1944 snesl na padáku na území Slovenského státu, začala se psát poslední kapitola jeho života. V té době mu ještě nebylo ani 30 let.

V září přišel příkaz k přesunu na Moravu, který se neobešel bez ozbrojených srážek. Ta z 25. září 1944 stala největším ozbrojeným konfliktem na území Čech a Moravy během celé nacistické okupace až do příchodu Rudé armády. Začátkem října se na Moravě shromáždilo zhruba 130 osob ve znovusjednocené brigádě pod vedením Jána Ušiaka. Vzniká největší partyzánská skupina v našich dějinách - 1. československá brigáda Jana Žižky.

Příchod partyzánských jednotek způsobil v zemi velký rozruch. V pohotovosti byly všechny dostupné jednotky německé armády, které měly za úkol nově vzniklé partyzánské hnutí okamžitě rozprášit. Partyzáni na sebe vážali velkou část nacistické armády a působili jí velké materiální i personální škody. Po řadě menších srážek dochází 2. listopadu 1944 u Kněhyně k přestřelce, během níž je zraněn jak velitel Ušiak, tak jeho zástupce, teprve třiačtyřicetiletý Dajan Bajanovič Murzin. Oběma se podařilo utéct, avšak skrýš Janka Ušiaka byla vypátrána, a tento partyzánský hrdina raději ukončil svůj život vlastní zbraní, než aby padl do rukou ostravského Gestapa.

Jan Ušiak byl přes přísný zákaz německé správy pietně pochován v Čeladné za účasti hrstky místních obyvatel.

Věnc k hrobu i za své spoluobčany položil Marian Čerpák, starosta Budiné, kde se Ušiak narodil

Česká hymna se hrála na trubku, slovenská na harmoniku

Všechny hosty přivítal starosta Pavol Lukša

Promluvil několik řečníků, za obec místostarostka Věra Golová

Všichni se k Ušiakovu hrobu ani nevešli...

Finále obstaraly písničky i básně školáků

Rozsvícení stromu letos jinak

Vánoční stromeček se v Čeladné rozsvítil jako obvykle v sobotu před první adventní nedělí, přesto vše proběhlo jinak než v minulých letech. Díky pódiu tentokrát na vystupující viděli všichni zájemci, ať už stáli v prvních řadách nebo u stánku se svařákem. A bylo se na co dívat a co poslouchat: Krásný vánoční program si tentokrát připravila všechna čeladenská zařízení pro děti: základní škola, MŠ Čeladenská Beruška, MŠ U Krtečka i dětský domov.

Další novinkou bylo vystoupení kapely Šajtar, která mnohé roztančila a všechny ostatní „rozhoukala“ do pohodové předvánoční atmosféry.

vs

Proslov starosty před zaplněným náměstím

Prckové z Mateřské školy U Krtečka

MŠ Beruška a jejich básnička (viz str. 25)

Flétnistky z dětského domova

Hodiny, strom a náměstí plné lidí

Vystoupení žáků základní školy

A na závěr společné „bim, bam...“

Finále večera v podání kapely Šajtar

Guláš z Prosperu podáváný s úsměvem

Nadšení z rozsvícení stromu v očích dětí i dospěláků

Adventní askeze? Zůstává u věčné touhy

Rozhovor s místostarostkou Věrou Golovou o adventu, Izraeli, vánočních dárkách, věčně chybějících ponožkách, obecních investicích i současném zastupitelstvu

Naposledy jsme spolu dělali rozhovor pro zpravodaj před třemi lety...

...to už je tři roky? Já myslela, že je to rok, maximálně dva...

...a bylo to stejně jako teď do vánočního čísla. Mimo jiné jsi říkala: „Jednou bych se v adventním čase chtěla alespoň pokusit o askezi.“ Podařilo se?

Zůstává stále u věčné touhy, ale musím říct, že se mi daří to období prodlužovat. Nikdy sice nevydržím celý advent, to řeknu upřímně, ale tím, jak se na toto období dlouhodobě připravuji a těším, tak se mi ty intervaly takzvané adventní askeze daří prodlužovat. Většinou to dopadne tak, že později naskočím a dříve vyskočím. Takže je to třeba 14 dnů, ale Pán Bůh zaplať aspoň za to.

VZPOMÍNKY NA SVATOU ZEMI

Tehdy jste si chtěli nadělit pod stromeček poukazy na zájezd do Svaté země neboli Izraele. Ale nikdy ses nesvěřila – tedy alespoň ne čtenářům zpravodaje – jak to dopadlo.

Poukazy jsme si opravdu nadělili a do Izraele odjeli s celou rodinou na jaře roku 2017. Byl to ohromný zážitek. Náročný, ale krásný.

Náročný?

Po návratu jsme si říkali: Bylo to nádherné, ale nebyla to dovolená, teď by bodl ještě týden volna. Bylo to náročné na přesuny, chození, celodenní přísun informací a zážitků. My když už někam jedeme, tak k moři do Chorvatska, takže to byla vlastně moje první aktivní a poznávací dovolená v životě.

Jak sis tuhle netradiční exotickou dovolenou užila? Máš po těch letech v hlavě nějaký velký zážitek?

Těch zážitků bylo opravdu hodně a je těžké jeden vypíchnout. Když člověk navštíví v jednom dni Betlém, Boží hrob, Křížovou cestu a další silná místa, tak je to těžké si přebrat v hlavě.

Jeden zážitek je těžko vypíchnout, asi proto, že jsme byli poprvé. Těch informací bylo i v průběhu jednoho dne tolik, že jsem si je ani večer nebyla schopna utřídit.

Ale když se zamyslím, tak ve mně zůstala velká vzpomínka na Horu Blahoslavenství. Paradoxně to není z pohledu církevního asi nejsilnější místo, ale bylo tam krásné prostředí. Navštívili jsme

ji asi v polovině pobytu, byl konec března a voněla tam čerstvě pokosená tráva, právě probíhala sklizeň pomerančů. Svítlo slunce, procházeli jsme kolem nádherně upravených zahrad. Byl to krásný zážitek i po estetické stránce.

Doporučila bys sousedům, aby místo Egypta nebo Chorvatska jednou zkusili i Izrael?

Zcela určitě, člověk si tu zemi zamiluje. Manžel má dokonce touhu vypravit se do Svaté země ještě jednou. Člověk tam pozná tolik věcí a zážitků, že to napoprvé vůbec není vstřebatelné. Potkali jsme se s několika lidmi z Česka, kteří tam byli počtvrté nebo dokonce popáté a tvrdí, že stále objevují něco nového.

Pojďme do přítomnosti. Jaké budou tvé letošní Vánoce?

Tradiční oslava, kdy jsme se scházeli celá rodina s dětmi, sestrou a rodiči, se mění. Můj taťka už je, bohužel, na pravdě boží, děti se osamostatňují, dcera bude slavit Vánoce s partnerem, obdobně i dcery mé sestry Jany, tak jsem ráda, že s námi bude ještě „malý“ syn Ondra a moje mamka. Toho si moc považujeme, zejména když už ani manželovi nežijí rodiče, mi tatínek, tak jsme vděční za to, že ještě máme maminku. Takže žádné velké plány nemáme, budeme se snažit užít si svátky hlavně v klidu. Nechceme Vánoce ztratit jako sváteční den, ale pohoda je přece jen nejdůležitější.

A co dárky? Před třemi lety jsi říkala, že poukaz na dovolenou byl výjimkou a dáváte si hlavně obyčejné dárky, například ponožky.

No, s těmi ponožkami je to ještě náročnější než dříve. Z tradičního vánočního artiklu se staly denním požadavkem a nakupujeme je stejně často jako toaletní papír. Syn začal studovat na vysoké, bydlí na koleji a tak, jako se běžně doma ztrácely ponožky a nešly dopárovat v rámci jedné domácnosti, tak se nám to kombinuje s dojížděním a převážení batožinami. Nechápu, jak se stává, že ponožky mizí. Už jsem zpřísnila systém, snažím se selektovat páry k sobě hned při věšení, leč při sběru, ač jsou připnuté a není větrno, opravdu znovu nejdou dokořovat. Takže ponožky jsou věčné ztráty a trůfám si říct, že v této oblasti se pro nás staly ekonomickým propadákem.

A jak to tedy bude s letošními dárky?

Hlavním dárkem asi zůstanou ponožky, jen zintenzivníme počet... A pak další věci běžné potřeby. Vždycky jsme si kupovali hlavně praktické dárky: Potřebujeme to, tak se to koupí na Vánoce. Navíc teď, když děcka dospívají. Dcera si bude časem zakládat samostatnou domácnost, tak chci pořídit nějaké povlečení, ručníky.

Vánoce v Čeladné – jak jsem je poznal já – nedělají dárky, ale krásné prostředí a taky spousta akcí.

To je pravda, Vánoce v Čeladné jsou hezké hlavně těmi tradicemi. Já nemám ráda velká překvapení, změny. Jsem ráda za tradiční ustálené akce, od kterých se pak odvíjí průběh toho svátečního dne. Vyhovuje mi třeba to, že se ustálil čas mše, takže už vím, kdy si pozvat návštěvu nebo kdy můžu odejít. Co se týče obecních akcí, jsem ráda za rožínání vánočního stromu, kterým advent v obci začíná, a za krásné sváteční zpívání u vánočního stromu. Líbí se mi, že jedna akce doplňuje druhou, že i lidé, kteří běžně neinklinují k náboženství, tak vyhledají kostel. Jsem za to ráda, nesdílím názor přísných kritiků: Jdou do kostela jen o Vánocích! Já říkám: Tak jdou aspoň o Vánocích... Myslím, že kostel je pro každého, jsem ráda, že je to otevřená instituce, která neselektuje „můžeš – nemůžeš – přijď – odejdi“, dveře kostela jsou otevřené pro každého. Ještě větší radost mám, když pak po mši jdou proudy lidí přímo ze mše svaté k vánočnímu stromu na náměstí, tím se nenásilně propojuje taková ta církevní komunita s obecní pospolitosť. Jsem ráda, že se do takové pospolitosti můžu zapojit. Navíc lidí na tyto tradiční akce chodí čím dál víc...

Nejen lidí, ale i akcí je více. V průběhu roku se zapojuje stále více organizátorů a doslova pořád se něco děje.

Já strašně fandím rozvoji všech volnočasových aktivit, ale taky si někdy říkám, jestli už těch akcí není hodně. Na druhou stranu – ne všechny jsou pro širokou veřejnost. Máme v obci velké akce jako je stromeček, vítání Velikonoc nebo festival Ladná Čeladná, na který jezdí i hodně přespolních včetně našich rodáků, ty jsou takzvané pro každého. A tomu vznikají další akce – taneční, malé klubové koncerty, přednášky nebo zájezdy do divadel, které míří na užší skupinu lidí. Takže si trůfám tvrdit, že si každý najde svoje.

Zasloužila se o to hlavně kulturní komise, která pod vedením Martinky O'Reilly šlape opravdu perfektně. Pod záštitou kulturní komise vzniklo hodně nových akcí a komise navíc koordinuje další pořadatele, třeba aby se nestalo, že budou dvě hezké akce v jednom dni.

Velkou radost mám ale i z akcí nové vedoucí knihovny Danky Kosňovské, která začala pořádat krásné přednášky. Vždycky jsem je brala jako takovou klubovou komorní záležitost, ale nedávno přišla s tím, že už jsou pro ně prostory v knihovně stísněné a přestěhovali se do sváteční obřadní síně na obecním úřadě. To, že lidi mají zájem, je krásná odměna za její aktivitu.

PROMĚNY V OBCI I ZASTUPITELSTVU

Takže jsi spokojená nebo by se kultura v obci měla ještě někam posouvat?

Já bych to nechala přirozenému vývoji. Občané si umí říct sami, co je baví, co už ne, po čem je hlad a co je zbytečné. Hlavně chci poděkovat kulturní komisi, knihovně i všem dalším aktivním pořadatelům, kteří obecní kulturu dostali na úplně jinou úroveň. Už to není jen taková zábava ve smyslu „půjdem, pobudem, poslechnem si a přitom se napijeme“, ale posunulo se to i do roviny mírně vzdělávací a vědomostní.

Projevilo se to nějak i na atmosféře v obci?

Já sleduji třeba změny v zastupitelstvu, kde jsou novými členkami Martina O'Reilly i další členka kulturní komise Renáta Kopecká. Ale máme další nové mladé zastupitele, kteří už ve svých profesích něco dokázali, mají za sebou kus práce, podnikatelské úspěchy... Když se o něčem na zastupitelstvu bavíme, tak mám pocit, že nejsou zatíženi starými vztahy, ale uvažují prakticky. Samozřejmě zkušenosti jsou vždycky nenahraditelné a i tam si cením jejich cit pro situaci. A my teď v zastupitelstvu máme jak zkušené matadory, tak i nové zastupitele, kteří nás hodně obohacují. Jedou na plný plyn. Myslím, že se tam nenajde nikdo, kdo by si řekl: Zvolili mě, tak si to tady čtyři roky odsedím. V současném zastupitelstvu jsem zatím nezažila, že by práci někdo zlehčoval, přišel nepřipravený na jednání... Pokud to nezhavaruje na lidských vztazích, tak dávám tomuto zastupitelstvu velké šance. Máme příležitost společně udělat pro obec kus práce. Ale to ve většině případů platilo i u předchozích zastupitelstev, vždycky jsem se setkala se slušnými lidmi. Na některé z nich, kteří už v současném zastupitelstvu nejsou, vzpomínám stále a v dobrém.

To už se pomalu dostáváme k aktuálním investičním akcím.

O těch ti nějaké velké podrobnosti neřeknu, spíš dojmy a pocity. Tyto oblasti si řídí sta-

Sehraný tandem, Pavol Lukša a Věra Golová: „Vždycky mě na Pavlovi udivovalo, kam chodí na ty dobré nápady a postřehy, jak prostě tu obec chápe, rozumí tomu...“

rosta, je jejich hlavou i rukama. Vždycky mě na Pavlovi udivovalo, a je tomu tak dosud, kam chodí na dobré nápady, postřehy, jak prostě tu obec chápe, rozumí tomu. Takže hlavně on šlape kolem staveb, aby vše fungovalo. O tom už jsem se ale zmiňovala, že Pavel je dřív a nenechá nic náhodě. Když kolem něčeho běhá, neřeší čas a námahu a není spokojen, dokud to není dokonalé. A je fajn, že o akcích obce pravidelně informuje občany. Já to možná někdy podceňuji – přece jen jsem v centru dění a vidím, co se děje v památníku, ve škole, ve školkách... Ale lidi neví, co se dělá, kolik to bude stát, kdy to bude hotovo. Takže je dobře, že o nich Pavel do zpravodaje pravidelně píše. Pro mě je měřítkem informovanosti moje mamka, která občas říká: Ve Zpravodaji to nebylo. Což znamená, že když to nebylo ve zpravodaji, jako by to nebylo vůbec. Já někdy oponuji: Ale jo, bylo to tam. Pak si přečte zpravodaj znovu a uzná: Jo, bylo to tam, ale mohlo to být větší. Je třeba si uvědomit, že pro spoustu hlavně starších lidí je zpravodaj jediným informačním zdrojem.

CHODNÍKY, CHODNÍKY, CHODNÍKY... ALE TAKY ŠKOLA, ŠKOLKA A PAMÁTNÍK Nejvýznamnější investicí posledních let jsou asi chodníky...

Obecnou prospěšnost stavby chodníků uznává každý, je to nezbytné, bezpečné, praktické. Ale jen do okamžiku, kdy má člověk poskytnout svůj pozemek, když se jde do jeho zahrady... Tam Pavel projevil při jednání s lidmi svou obratnost. Dneska jsou vlastnické vztahy hodně posíleny a lidé si hlídají každý metr své půdy, což je dobře, ale hlavně chtějí přesně vědět, na co ho mají – pokud jde o veřejný zájem – poskytnout.

Která stavba je tvoje letošní „srdcovka“?

Je důležitý chodník, jsou důležité učebny ve škole, krásná je zahrada v mateřské škole, ta je úžasná. Ale když mám říct, která investice mě nejvíce oslovila, tak je to určitě Památník Josefa Kaluse. A to právě proto, že se vrátil do své původní podoby, vypadá – řekla bych – skvostně.

Jak už jsem zmínila, technické věci většinou řeší starosta s panem Michnou, ale na památník jsem často jezdila s nimi a viděla, jak se stará budova dostává do formy. Zatím to občané můžou registrovat jen zvenčí, ale to hlavní překvapení na lidi čeká, až se dostanou dovnitř. Uvidí obnovenou expozici frýdeckého muzea a hlavně renovované sklepní prostory. Myslím, že se to opravdu podařilo.

NAŠTVU SE STOKRÁT, ALE TO POMINE A naopak – je něco, co tě zklamalo?

To je těžká otázka, navíc když jsem dneska tak pozitivně naladěná. Kdyby ses ptal, kolikrát denně se naštvu, tak stokrát, ale ten pocit naštvání se snažím neuchovávat si dlouho. Velké zklamání, na které bych musela dlouho myslet a které by zůstalo hluboko ve mně, jsem za poslední roky nezažila, po obecní stránce určitě ne.

Tak zkusím otázku zmírnit: Co tě mrzí?

Jsou některé věci, které nemůžeme ovlivnit, kde prostě neexistují jednoduchá řešení. Lidé to často vidí jednoduše, ale neuvědomují si souvislosti.

Co máš na mysli?

Třeba poslední jednání zastupitelstva se odehrávalo v duchu kritiky na narůstající dopravu v obci. Se starostou jsme byli pod

5 OTÁZEK NA TĚLO

Co právě čteš?

Na odlehčení čtu severské kriminálky, ty mám ráda a nejsou tak hloupé, jako některé americké thrillery. A ve sféře duchovní literatury mám dva velké favority – Marka Orko Váchu a Tomáše Halíka. Tito a jim podobní autoři se ale nedají číst rychle, konzumně. Musí na to být klid a „neospalost“.

Co ráda jíš a vaříš?

Bohužel jím toho mnohem víc, než vařím. Kdyby byla paralela mezi tím, co vařím a jím, tak je i má tělesná schránka jiná. Ráda vařím dušená masa. My jsme „šťávovní“ – knedlík musí plavat, brambor musí plavat a rýže musí řahňat. V hitparádě vedou řízky, bramborové saláty, to i ráda dělám. Co neumím, je pečeni – nemáme doma rádi sladké, což na nás bohužel není vidět. Navíc mám hrůzu z toho, že kdybych se naučila například péct koláče – protože není problém se cokoliv naučit – tak by mi třeba začaly chutnat... Ale moje mamka je výborná kuchařka, takže i kdybych vyhlásila kuchyni stávkou, hlad bychom nebyli.....

Na co se díváš v televizi?

Skoro na nic. Ráno hodně brzo vstávám, takže chodím brzo spát a ani mi nepřijde, že bych si měla televizi zapnout. Ale přece jen dva programy občas sleduji. V pátek bývají na TV NOE besedy u kulatého stolu, ty bývají velice zajímavé. Samozřejmě záleží na tématu, jestli není moc morbidní, třeba na Dušičky se tam diskutovalo o umírání. A to bylo těžké téma, takové bolavé, ale přitom krásně zpracované. A v neděli po obědě při sestě teď běží, ani nevím na jakém kanále, Major Zeman. Na tomto totalitním seriálu „zvrhle“ jedu, to se přiznám. A stále objevuji nové dosud mi neznámé dialogy...

Když mám chuť, pustím si nějaký dobrý film na počítači, ale televizi jsem fakt skoro vypustila. Zprávy? Ty si čtu na internetu. Naštěstí jsem nepodlehla ani dnešnímu kolozraku „jeden seriál, druhý seriál...“ Zdájí se mi povrchní, vzhledem k množství reklamních vstupů je to ztráta času. Ale možná z nich mám i trochu strach, protože já inklinuji k závislosti na všem, co zkusím.

Kromě Čeladné máš ráda Opavu, kde jsi studovala. Máš ještě nějaké oblíbené město?

Teď nově Hradec Králové, kde studovala dcera Barča a teď syn Ondra. I když je to trochu s nádechem nostalgie: když jsme tam před lety vezli dceru a teď i syna, tak jsem v obou případech, když jsme s manželem jeli zpátky, už bez dětí, které zůstaly na koleji, jela s pláčem. Marná sláva, děcko jde z domu, je to obrovský zásah pro celou rodinu. Ale když tam teď jezíme třeba na adventní trhy, tak poznávám, jak je to nádherné historické město. A když tam přespíme a pak vezeme děcka domů, tak je to zase takové pozitivní a radostné.

A v zahraničí?

Odpočinkově Chorvatsko, tam to mám ráda. Líbilo se mi v Izraeli. A pak Krakov, který mě oslovil, když jsem tam byla na adventních trzích. Trochu závidím všem, kteří tam za pár dní pojedou s Renátkou Kopeckou, protože já letos nemůžu. Je to ideální místo pro každého, kdo chce nasát pravou adventní atmosféru a zároveň vidět nádherné historické město.

„Těší mě aktivita nových zastupitelů. Martina O'Reilly i další jedou na plný plyn.“

palbou otázek typu „co pro to budete dělat“? Jenže tyhle věci se řeší dlouhodobě a koncepčně a navíc některé záležitosti ani ne na úrovni obce. Například obchvat, o kterém se mluví už dlouhé roky, je záležitostí kraje. Já ani Pavel nejsme lidé, kteří by slibovali něco, co není reálné, takže ve chvíli, kdy není ani přesně vymezen koridor, mi přijde laciné slibovat lidem vyřešení dopravy tím, že se postaví obchvat. Takže mě mrzí, že tyhle věci někdy lidé nechápou.

A co tě naopak potěšilo?

Nestavím na nějakých demonstrativních akcích, mnohem důležitější je pro mě každodenní pohoda, přirozenost. Potěší mě drobné věci. Třeba když mám narozeniny a každoročně najdu v obecní schránce pohled od jednoho důchodce z DPS. Vlastně musím říct, že mě těší pěkné vztahy. A ty se nám s většinou lidí daří udržovat.

BYROKRACIE? POŘÁD VESELE BUJÍ...

Ještě naposledy se vrátím k našemu rozhovoru z roku 2016. Tehdy jsi říkala, že stále roste obecní agenda a digitalizace zatím nepřináší velký efekt. Jak to vypadá po třech letech?

Ten trend bohužel trvá a rozšiřuje se. Elektronizace nepřináší žádné ulehčení, spíš naopak. Často se stává, že elektronika selže, vypadne internet. Přihodilo se mi to zrovna nedávno, když jsem vyplňovala nějaké hlášení, které se průběžně neukládalo. Výsledek? Hodiny práce ztraceny...

A to jsme před třemi lety ještě netušili, co nám přinese GDPR.

Já jsem se dnes nechtěla rozčilovat... Ale když jsi na to narazil: Nechápu, koho to nařízení chrání, protože rodná čísla a další údaje vesele utíkají dál. A když chceme

v dobré víře uvést jubilanta ve zpravodaji, týden z toho nespíme... Daleko citlivější údaje jsou přitom veřejně přístupné, v insolvenčním rejstříku, v katastru. Na obci máme v souvislosti s GDPR spoustu nových papírů, směrnic a přináší to jen další práci a obavu z postihu. Jsou to zákony, které nás zaměstnávají, ubíjí a berou čas, ale občanům nic nepřináší.

Když to vezmeš jako odborník – digitalizace opravdu nic nepřinesla?

V dnešní podobě ne. Naopak se paradoxně obrací proti lidem, máme na ně méně času. Když s nervozitou vyplňuji několikastránkový formulář informačního systému a přijde se někdo zeptat na úplně banální věc, třeba jestli jsme nenašli jeho ztraceného psa, tak se těžko dočká kýžené odpovědi, když jsem někde zrovna v sekci 18 strana 52 elektronického formuláře.

Vladislav Sobol

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

V tento adventní, předvánoční čas srdečně a upřímně přeji všem našim spoluobčanům, ale i návštěvníkům obce, ať prožijí adventní čas v přípravě a očekávání svátků Vánoc. Aby Vánoce, které zde budou co nevidět, prožili v klidné a milostiplné atmosféře, a hlavně abychom všichni byli zdraví a měli dost duševních i tělesných sil a odhodlání zvládat vše, co nám rok 2020 přinese.

Věra Golová

Na Rozcestí se můžete posadit na Lavičku Václava Havla

V neděli 17. listopadu byla v areálu restaurace Na Rozcestí slavnostně odhalena Lavička Václava Havla, 32. na světě a první v Moravskoslezském kraji. Lavička, která má sloužit k setkávání, dialogu a porozumění, stojí na místě dřívějšího rozcestí solné cesty z Uher, cesty z Frýdku a cesty na Hukvaldy.

Slavnostní odhalení: v hlavních rolích starosta Pavol Lukša a provozovatel restaurace Na Rozcestí Ondřej Vala

Oba pak „lavičku“ osobně otestovali

Návštěvníci obdivovali design z dílny Bořka Šípka...

...a mnozí se zastavili i u historických fotek z roku 1989

Prázdná lavička dlouho nezůstala, o focení byl velký zájem. A udělala také reklamu obci: zprávu o ní vydala ČTK a reportáž vysílala Česká televize

PROGRAM NA PROSINEC

Zdravotní cvičení

skupina I - úterý 9:00–11:00

skupina II - čtvrtek 9:00–10:00

Posezení v klubovně, společenské hry

úterý 14:00–17:00

Všehomix (st 4. a 18. 12.) 15:00–17:00

Kurz angličtiny pro mírně pokročilé

(čtvrtek 12. 12.) 10:30–12:30

PROSINCOVÉ AKCE

Mikulášské hudební odpoledne s Petem

čtvrtek 5. 12., 15:00

Akce proběhla před vydáním zpravodaje.

Posezení s cimbálovkou Satina

čtvrtek 12. 12., 16:30

Po roce opět cimbálová muzika v klubu. Proto si nenechte ujít odlehčené posezení s výbornou cimbálovkou Satina s primášem Jiřím Adámekem.

Vstupné dobrovolné.

Předvánoční odpoledne s Beruškou

čtvrtek 19. 12., 15:00

Společné posezení v klubovně začne již tradičně milou návštěvou dětiček z MŠ Čeladenská Beruška (pod vedením paní Jany Bartošové) a jejich předvánočním představením s názvem „Muzikantské Vánoce“. Posléze posedíme v předvánoční atmosféře a popřejeme si pěkné svátky.

Vstupné se nevybírání.

Antistresová cesta do Pstruží

PÁTEK 27. 12., 13:30

Po vánočním hodování a někdy i shonu snad přijde vhod společná vycházka do naší oblíbené destinace s občerstvením v restauraci Vlčárna. Sraz ve 13:30 před DPS, návrat dle situace.

V případě nepříznivého počasí bude dle zájmu posezení v klubu od 14:00.

Novoroční posezení jen tak

čtvrtek 2. 1., 15:00

Klubové posezení s (nejen) vánočními resp. silvestrovskými zážitky.

Vstupné se nevybírání.

Klubovna je v přízemí DPS.

KONTAKT:

petr.bernady@seznam.cz

737 532 227 731 505 585

WWW.SENIORICELADNA.CZ

Poezie, vesmír, romány a Polsko

Listopad u nás dobrý

Poslední říjnový den ještě proběhla třetí část přednáškového cyklu paní Dany Barnetové o Polsku (královská města a zámky), historický exkurz též ukázal mnoho souvislostí mezi polskými a českými dějinami.

KDYŽ JE LISTOPAD, PŘIJDOU BÁSNÍCI

Naši milí básníci z Literárního klubu Petra Bezruče paní Dajana Zápalková a pan Bohumír Vidura ani letos nemohli chybět při příležitosti Dne poezie. Opět jsme prožili milé odpoledne s autorskou recitací výše jmenovaných a působivými hudebními vsuvkami pana Aleše Ludvíka. A jako obvykle jsme byli obdarováni mj. krásným nástěnným kalendářem LKPB.

TŘETÍ CESTA DO VESMÍRU

S blížícím se koncem roku jezdíme do ostravského Planetária, letos potřetí v řadě. Hasičským busem s panem Čajánkem za volantem jsme dojeli i přes kolony na Rudné dostatečně včas, abychom si prohlédli Experimentarium, dali si kafe a posléze shlédli program v sále. Krásně okomentovanou prohlídku oblohy doplnil film Cesta za miliardou hvězd, sice trochu náročnější na pochopení, nicméně už nejsme žádní vesmírní neznalci...

S PANÍ ZOROU CASTILLO NEJEN O CALAWAY

Zprostředkovatelka akce paní Naďa Zimová představila zaplněné klubovně svou dobrou kamarádku, spisovatelku příběhů podle skutečných událostí, paní Zoru Castillo. Podle románu Calaway byl natočen film, který půjde do kin počátkem příštího roku pod názvem Můj příběh. Bylo z toho odlehčené a vtipné odpoledne s poutavým vyprávěním paní Zory a pohotovými vsuvkami paní Nadi, je to prostě sehraná dvojka.

VŠECHNO MÁ SVŮJ KONEC, I PUTOVÁNÍ POLSKEM

Čtvrtou a poslední částí přednáškového cyklu paní Dany Barnetové jsme uzavřeli putování Polskem. Absorbovali jsme další dávku zajímavých informací a shlédli pěkná foto. Ve svém důsledku toho o Polsku víme podstatně více, než kdy předtím. Snad nám aspoň něco zůstane v hlavách...

Paní Dana s částí posluchačů

Závěrem přijmete pozvání na naše další klubové programy a také přání láskyplných Vánoc.

Petr Bernady

Výprava v ostravském Planetáriu

Paní Zora (vpravo) a paní Naďa jsou neobyčejné ženy

Společně s básníky a světýlkem paní Jarušky

Charita Frenštát pod Radhoštěm

HLEDÁ KOLEDNÍKY,

kteří se chtějí na ČELADNĚ zapojit do realizace

TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY 2020

(1.–14. 1. 2020)

Zveme všechny lidi, které baví pomáhat druhým, aby nám přišli pomoci s tradiční a všeobecně dobře známou TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKOU.

Uvítáme pomoc každého člověka, který bude ochotný nám pomoci s koledováním, abychom mohli tříkrálové požehnání předat do co největšího počtu domácností,

HLEDÁME TŘÍKRÁLOVÉ KOLEDNÍKY

(dětí i dospělých)

a

VEDOUCÍ SKUPINEK

(nad 15 let).

Pokud máte chuť pomoci, ozvěte se, prosím, co nejdříve, a to přímo paní Barboře Dudkové.

Přihlásit se můžete osobně nebo na telefonním čísle 604 974 935 a to nejpozději do 17. prosince 2019.

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

Anna Čechová

Charita Frenštát pod Radhoštěm

Pro seniory a hendikepované

Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí od ledna 2019 bezplatně poskytuje sociálně aktivizační službu pro seniory od 55 let a osoby se zdravotním postižením od 24 let ohroženým sociálním vyloučením.

Služba nabízí:

- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

V sociálně aktivizační službě vytváříme prostor pro pravidelné setkávání, trénujeme paměť a pozornost, hrajeme společenské hry. Věnujeme se relaxačnímu cvičení, muzikoterapii, procvičujeme jemnou motoriku výrobou drobných dekorativních předmětů a nacvičujeme péči o chod domácnosti. V případě zájmu jsme schopni seznámit klienta s prací na počítači a s mobilem. Organizujeme přednášky a poznávací procházky po městě a okolí. Poskytujeme základní sociální poradenství a pomoc při vyřizování běžných záležitostí.

Služba je určena také občanům okolních obcí včetně Čeladné.

Bližší informace poskytne sociální pracovnice Kamila Vabroušková, tel: 778 459 990, e-mail: kamila.vabrouskova@sssfno.cz, SSSFNO, Padlých hrdinů 312, Frýdlant nad Ostravicí.

2019 - IX. ROČNÍK VLASTIVĚDNÉHO PŘEDNÁŠKOVÉHO CYKLU
ZNAMENITÍ LÉKAŘI V ČESKÝCH ZEMÍCH

POZVÁNKA

NEJEN NA TRADIČNÍ
SILVESTROVSKOU PŘEDNÁŠKU
v restauraci U Sestřiček

Vedení Beskydského rehabilitačního centra a výbor Okrašlovacího spolku Rozhledna
Vás srdečně zvou na příjemné a tradiční prožití části posledního dne v roce 2019

**31. prosince 2019
ve 14.30 hod.**

**SMĚJEME SE S LÉKAŘI,
S PACIENTY A S MEDIKY**

PROGRAM

14.30 silvestrovský odpolední přípitek
14.35 silvestrovská přednáška
16.00 silvestrovské posezení nejen s lékařskou kapelou Praktik People
a dále pak zábava „jakjelibo“. Občerstvení všeho druhu zajištěno!

30 let svobody se slavilo i v našem kostele

V neděli 17. listopadu 2019 se po mši sv. rozezněly v kostele sv. Jana Nepomuckého zpívané chvály, které si s menšími dětmi připravila paní Anetka Profotová spolu s paní Radkou Uhlářovou. Připravily krásný program, ve kterém se děkovalo za dary zdraví, rodiny, přírody, svobody...

Děkujeme dětem i oběma maminkám, které program při-

pravily až k dokonalému vystoupení. Z fotky, pořízené přímo při vystoupení dětí, vidíme, že mezi účinkujícími byly i děti, které ještě nechodí ani do školy. O to větší poděkování patří realizátorům vystoupení, že dokázali s dětmi secvíčit hodnotný program.

Děkujeme, Anetko a Radko!

Věra Golová, místostarostka

SLOVO ŘEDITELKY

UŽ JE TO TADY!

V předvečer 30. výročí Sametové revoluce jsme poprvé vstoupili do nově vybudovaných odborných učeben.

Krása! Zaměstnanci školy, rodiče, přátelé – zkrátka kdo přišel, všichni jsme se kochali pohledem na moderní učebny, špičkové vybavení a radovali se společně, že naše děti dostaly k Vánocům od našeho zřizovatele takový dárek. Moc děkujeme!

V těchto dnech stále ještě probíhá stěhování pomůcek do nových učeben. Žáci si na nové prostředí a novinky v něm, stejně jako pedagogové, zvykají. Těšili jsme se, a už je to tady!

Prosincové dny se odvíjejí v radostném očekávání Vánoc. Výuka je zpestřena aktivitami, které k adventu a Vánocům patří. Odpolední zájmová činnost taky voní Vánocemi – tvoříme dárky k projektu Ježíškova vnoučata, pečeme, vyrábíme...

Vážení přátelé, přeji Vám za školu krásné Vánoce a v roce 2020 pevně zdraví.

Jana Satinská

WWW.ZSCELADNA.CZ

Výtvarné soutěže

ADVENTNÍ KALENDAŘ

V letošním školním roce jsme zůstali věrni myšlence, která podporuje manuální zručnost a tvořivost u našich žáků. V listopadu byla vyhlášena školní výtvarná soutěž O nejvtipnější adventní kalendář. Žáci od první po devátou třídu mohou uplatnit své originální nápady a také zapojit do vyrábění své sourozence i rodiče. Na vítěze čekají pěkné ceny.

O POHÁR BERUŠKY

Pro základky v Moravoslezském regionu naše škola vyhlásila VII. ročník výtvarné soutěže O pohár čeladenské ovečky, tentokrát na téma Rostliny v Beskydech. Soutěž je mezi žáky velmi oblíbená a oslovuje stále více žáků a pedagogů. Je věnována krásám a tradicím našeho kraje. Slavnostní vernisáž a vyhodnocení připravujeme na březen.

JT

Tenhle kantor nás měl rád

11. prosince uplyne 85 let od okamžiku, kdy odešel do kantorského nebe pan řídící Josef Kalus. A možná je v nebi básnickém, těžko říci, obě si zaslouží. Ať už je tu či tam, určitě s potěšením shlíží na své potomky, kteří na něj nezapomněli.

Koncem listopadu uspořádala básníková pravnučka, MUDr. Chudobová, hudebně zábavný klubový večer s názvem Tenhle kantor nás měl rád. Program naplněný písněmi, povídkami o panu řídícím a jeho verši byl veselý i dojemný, moc se podařil.

Příjemně překvapují i prostory nově zrekonstruovaného objektu u nádraží Opava-Východ, kde se básníkův večer konal. Nápadité, neotřelé, avantgardní – zajďte se podívat. Kino KUPÉ nabízí pestrý program.

Na významnou osobnost Čeladné nezapomínáme ani ve škole. Letos se sešli mladí básníci v naší literární soutěži Kalusův kalamář pátým rokem.

Všechny básničky z této soutěže naleznete na www.zscladna.cz. Zde je malá ochutnávka:

VÁNOCE

Natálie Lančová

V prosinci je svátků plno,
Vánoce jsou jedním z nich.
Když napadne sněhu plno,
kopce sjíždím na saních.

Hodiny, ty rychle běžíš,
pod stromečkem dárky leží.
Každý dostal dáreček,
míček, ba i váleček.

Jana Satinská

Preventivní besedy s Policií ČR

V říjnu proběhly besedy se zástupcem Policie ČR z Frýdlantu nad Ostravicí prap. Lumírem Literákem. Tentokrát se žáci preventivně vzdělávali na témata šikana, mezilidské vztahy a návykové látky.

Pro žáky sedmých tříd byl připraven navazující program „To je zákon, kámo!“. Tato akce navázala na projekt Revolution train – Protidrogový vlak, který žáci absolvovali v loňském školním roce. Program „To je zákon, kámo!“, vznikl ve spolupráci s Národní protidrogovou centrálou SKPV PČR a zajišťuje komplexnost primárně preventivního konceptu Protidrogového vlaku.

- Jak co nejúčinněji odmítnout nabízenou drogu?
- Co je legální a co už nezákonné?
- Kde je hranice mezi přestupkem a trestným činem?
- Jak se liší krádež od loupeže?
- Co pro tebe znamená svoboda?

Těmito a dalšími otázkami se zabývá návažný program „To je zákon, kámo“. Žáci sledují tento příběh z nové perspektivy policej-

Sedmáci byli při besedě s policistou aktivní

ních týmů. V rámci soutěžení jednotlivých skupin se dozvídají více o okolnostech vzniku drogové závislosti, možnostech její léčby i rizicích trestně právních následků. Cílem programu je prohloubit diskusi o rizicích závislosti, zvýšit u cílové skupiny motivaci ke zdravému životnímu stylu a zároveň zvýšit povědomí o trestně právní odpovědnosti.

Žáci navíc dostávají příležitost uvědomit si, že problematika drog není záležitostí vzdálenou, ale mohou se s ní setkat i ve svém nejbližším okolí.

MM

VÁNOČNÍ KONCERT LETOS NEBUDE

Oznamujeme rodičům i dalším pravidelným účastníkům školních vánočních koncertů, že koncert v kostele, původně plánovaný na 19. prosince, se letos z technických důvodů neuskuteční. Příští rok ale bude tradice určitě pokračovat.

vedení školy

... A kdo bude letos hostem?

Takovou otázku dostávám v listopadu před Příběhy již pravidelně. Mnozí deváťáci jsou zvědaví, kdo je navštíví, protože už vědí, co tento projekt obnáší. Osmáci, ti jsou naopak v klidu, protože příliš netuší, oč půjde...?

No a o co šlo letos? Odpověď nejen pro znalce historie je tentokrát určitě snadná. O Sametovou revoluci, neboli měli jsme si připomenout 30 let od pádu železné opony. Někdo si možná řekne, s nedávnou minulostí nebudou problémy..., ovšem opak je pravdou. Ne každému se o mladé historii chce hovořit a navíc otevřeně a před více než čtyřmi desítkami žáků.

Sehnat hosta – pamětníka, to je letitý problém. A proto, když na poradě zaznělo známé jméno, zkusila jsem „potencionálního hosta“ oslovit... Popravdě nejásal. Ale svoji návštěvu ve škole mi slíbil, a tak jsme se mohli přihlásit již do 15. ročníku Příběhů bezpráví. Vzápětí dostali žáci i pedagogové domácí úkol. Žáci měli oslovit své rodiče, příbuzné či rodinné známé a položit jim čtyři otázky:

1. Co dělali v listopadu 1989?
2. Jak tehdejší události prožívali?
3. Čeho se báli?
4. Jaké měli představy o budoucnosti?

Tyto vzpomínky pak přepsat na papír a možno i nepodepsané odevzdat. Kolegové měli úkol podobný... Vzápětí se ukázalo, že třicet let je přece jen už dlouhá doba a že mnozí žáci mají rodiče, kteří byli v Listopadu školkového věku. Ani ve sboru to nebylo o mnoho lepší, ale přece jen se mnozí snažili a úkoly splnili. To jste ostatně mohli ve škole zkontrolovat na Dni otevřených dveří, neboť všechny práce se staly součástí interaktivní plakátové výstavy 1989 – Rok zázraků.

Letošním hostem byl starosta Pavol Lukša

Žádná nuda! Mluvílo se o vážných tématech, ale s nadhledem a vesele

Co však bylo hlavní, dané úkoly byly pro žáky impulzem, který jim naznačil téma výše zmíněných Příběhů. Další motivací jim měl být krátký dokument o Robertu Hutýrovi, který v osmdesátých letech horkovzdušným balónem uprchl s manželkou, dětmi a závodním kolem do Rakouska. Čili jeden z mnoha příběhů železné opony...

DOKUMENT O ŽELEZNÉ OPONĚ

A jak probíhal samotný den D? Žáci tradičně nejprve zhlédli dokument.. Měl název 1989: Z dopisů psaných přes železnou oponu. O čem byl? Jeho jednadvacetiletý hrdina Petr Kořínek poslouchá undergroundové kapely, čte samizdatové knihy, ve škole má problémy kvůli svým dlouhým vlasům a sní o emigraci. „Nedovedu si představit, že bych v tomto policejním státě, kde o mém životě rozhoduje pořád někdo jiný, žil dál,“ píše svým rodičům chvíli před tím, než nasedne do vlaku směr Paříž. I když po několika krušných měsících v utečeneckém táboře získá pas a najde si práci, přece je mu smutno. Jen těžko se smíruje s myšlenkou, že už možná nikdy neuvidí své rodiče a kamaráda, s nimiž si pravidelně píše...

CHLEBA O DVOU KŮRKÁCH

Projekci filmu byl samozřejmě již přítomen náš host. Překvapení to bylo velké. Do dveří totiž vstoupil sám náš starosta Pavol Lukša. Po závěrečných titulcích se ochotně ujal slova i odpovídal na vstupní otázky. Nejprve

navázal na to, že ne všichni lidé žijící v totalitním režimu chtěli opustit svoji zemi a rodinu, že existovala mlčící většina, že ne každý měl odvahu, ale také že všude je chleba o dvou kůrkách...

Snažil se žákům přiblížit hlavně všední život před rokem 89. Že ananas opravdu na stole každý den nebyl, že jsme byli rádi za krabičku kakaa nebo sáček lískových oříšků na Vánoce, za maso dvakrát týdně. Že i zlobení ve škole mělo jisté mantinely, chodilo se do ní pěšky a to i z Podolaneck a že tehdejší děti si uměly hrát... Vzpomněl i na vojnu, jak musel natírat trávu nazeleno. Ale hlavně hovořil o tom, že kluky naučila odpovědnosti.

Popsal žákům i neplánované setkání s prezidentem Václavem Havlem, když tento v devadesátých letech zavítal do Beskyd a přenocoval v Horském hotelu Hamry. Hovořil o odpovědnosti, o odvrácené tváři demokracie, o tom, že chybí pokora...

Jeho vzpomínání bylo pestré a to, že si z něj žáci určitě i něco odnesli, dokumentuje třeba i tento názor:

„Dozvěděla jsem se hodně nových informací, jak to kdysi vypadalo a bylo. Film byl perfektní, hodně poučné! Pan starosta také hezky vykládal. Sice jsme neměli žádné otázky, ale vše, co mě zajímalo, bylo řečeno. Příště bych přála dalším třídám taky tak super Příběhy.“

INVESTICE ROKU: V podkroví školy vyrostly tři nové učebny

Dílny

Učebna fyziky a chemie

Moderní cvičná kuchyňka...

...s krásným zázemím

Projekt

NOVÉ VYUŽITÍ NÁSTAVBY ZŠ ČELADNÁ

byl spolufinancován Evropskou unií.

Cílem projektu je vytvořit infrastrukturu a podmínky pro inkluzivní vzdělávání, umožňující vzdělávání všech dětí, žáků a pro zvyšování kvality vzdělávání s důrazem na připravenost absolventů pro budoucí vstup na trh práce a život v moderní společnosti.

Co se vybudovalo a kolik to stálo?

Krásnému výsledku předcházely rozsáhlé stavební práce včetně opravy střechy, vybudování schodiště a výtahu...

Kolik to všechno stálo? 18 491 879,27 Kč

Kolik přispěl stát a EU? 16 642 691,34 Kč

Kolik zaplatila obec? 1 849 187,93 Kč

Cílem vybudování nových učeben bylo (kromě uvolnění prostorů pro další třídy) připravit odborné učebny s důrazem na připravenost žáků pro budoucí vstup na trh práce a život v moderní společnosti, který se vyznačuje rychlými změnami.

Pod střechou školy vybudovala společnost S-O-D Holding učebny fyziky a chemie s přípravnou vzorků, učebnu cvičné kuchyně a učebnu praktické výuky (dílny).

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Nové učebny škola představila na dni otevřených dveří. Přišli se podívat nejen učitelé, ale i rodiče, bývalí kantoři a vzácní hosté

Kytice pro Ing. Kantorovou - projektantku, která v roce 1996 nastartovala přeměnu naší školy

Přijel i vedoucí odboru školství Krajského úřadu MSK Libor Lenčo

TŘI OTÁZKY PRO ŘEDITELKU

Jak to všechno vzniklo a jak projekt hodnotíte?

Potřebu nových odborných učeben jsme vnímali hodně dlouho. V posledních letech se stala tato potřeba palčivou. Jsme šťastni, že je máme!

Co se právě teď, krátce po dokončení stavby, v podkrovní škole děje?

Odborné učebny krásně voní novotou. Jsou vybaveny technikou a nábytkem, který pedagogové úspěšně doplňují pomůckami a materiálem. Stěhují desky, odřezky, nářadí, talíře, příbory, nože, hrnce... a spoustu dalších pomůcek k výuce fyziky, chemie a biologie.

Kdy se v nich začne učit?

Všechny děti si učebny prohlédly, osahaly novinky, nakoukly do nové lednice a kam jen to šlo... Těší se. Starší žáci začnou brzy s běžnou výukou a mladší žáky potěšíme v dalším pololetí. Taky si vyzkouší, jestli se jim v novém prostředí bude lépe pracovat a učení půjde „samo“.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISTĚ

„...mohli jsme si namíchat vlastní drink...“

Výběr správné střední školy, kde žáci budou pokračovat ve svém vzdělávání po ukončení povinné školní docházky, je jeden z klíčových životních kroků. Pomoci při nelehkém rozhodování se snažila i tradiční akce Trh vzdělávání a uplatnění 2019, která se konala ve čtvrtek 24. října 2019 v hale Polárka ve Frýdku-Místku.

Většina žáků byla s návštěvou spokojena:

- „...našla jsem tam školu, kam chci jít a dozvěděla jsem se tak více věcí...“
- „...hodně mi to pomohlo a už jsem si nějaké školy vybral...“
- „...zaujalo mě to, byly tam školy, o které mám zájem...“
- „...o některých školách jsem se dozvěděla víc informací...“
- „...sice ještě nevím přesně, kam půjdu, ale rozšířil jsem si obzory...“
- „...bylo to zajímavé...“
- „...supr...“

Mnohým se líbil i doprovodný program:

- „...byly tam zajímavé atrakce, např. simulátor dojení krávy...“
- „...mohli jsme si namíchat vlastní drink...“
- „...měli tam popcorn zdarma...“

Samozřejmě, že někteří ze zúčastněných žáků již byli rozhodnutí předem:

- „...nijak mě to neovlivnilo, školy už mám vybrané...“
- „...již jsem rozhodnutý, ale i přesto mi to rozšířilo obzory...“

Některým se akce zdála nepřehledná či měli pocit, že jim nic podstatného nepřinesla:

- „...mohli ty obory přehledněji seřadit...“
- „...hodně lidí, málo místa...“
- „...nic nového jsem se tam nedozvěděla...“
- „...dostali jsme hodně letáků...“
- „...mám milion letáček doma...“

Ať již si žáci z celé akce odnesli kladné, neutrální či záporné zážitky, viděli, že škála jejich výběru je skutečně obrovská.

Budeme jim držet palce, aby si nakonec zvolili správně a studovali ty obory, kde se budou cítit šťastní a spokojení.

VP

V hale představily své studijní a učební obory desítky škol...

...včetně našich žáků dobře známé Střední školy řemesel FM

BMA na Čeladné

Před devátáky stojí tento rok nelehké rozhodnutí: „Kam se vrátím po deváté třídě?“ Ti žáci, kteří se chtějí věnovat studiu anglického jazyka, jistě uvítali návštěvu z Gymnázia Beskydy Mountain Academy.

Vzdělávací prioritou tohoto gymnázia je jazykové zaměření. Výuka anglického jazyka tam má nejvýznamnější postavení v rámci učebního plánu i v rámci celkové koncepce výuky. Jako druhý jazyk nabízí škola němčinu, španělštinu, francouzštinu nebo ruštinu.

K nám do školy zavítal rodilý mluvčí, který žákům devátého ročníku předvedl ukázkovou hodinu výuky anglického jazyka. Žáci ocenili především velkou energii, kterou mluvčí do svého projevu dával, jeho bezprostřednost a velký úspěch sklídl také za znalost některých českých slovíček.

LR

Jak se nám to koulí

*„Rok jak kolo točí se, dny si skládá v měsíce,
jen odzvoní Vánoce, zase znovu koulí se.“*

To jsou úvodní slova z loutkového seriálu pro děti Chaloupka na vršku. Opravdu, ani jsme se nenadáli a opět máme další měsíc za sebou (do letních prázdnin nám jich zbývá už jen sedm). Listopad uběhl rychle, protože se ve školní družině stále něco dělo, posuďte sami.

Začali jsme „dýňováním“, kdy děti měly možnost společně vyrobit podzimní dekorace z dýní a dýniček. Všechny hotové výrobky jsme vystavili, náležitě nasvítli, abychom vytvořili strašidelnou náladu. Společně jsme si pak povídali o Halloweenu i Dušičkách, koukali jsme na pohádky, hledali informace v časopisech i na internetu, abychom zjistili, v čem se shodují a v čem se tyto svátky liší.

Takové hrníčky nelze nikde koupit – co kus to originál. Ty černé jsou doslova magické – obrázek se objeví, až po nalití horkého nápoje

Podzimní chmury či špatnou náladu pomůže zahnat šálek dobrého čaje. Úplně nejlepší čaj je z hrníčku s hezkým dětským obrázkem. Ale kde ho vzít? Poradíme vám. Nejdřív to chce nápad na hezký obrázek, pak vezmete pastelky, tužku, fixy či voskovky a takový obrázek nakreslíte (nejlépe přímo ve školní družině) a odevzdáte ho paní vychovatelce. Pak čekáte, až kolem pojede pán, který dokáže ten váš obrázek natisknout na hrníček. A je to – vy si potom odnášíte domů parádní hrnek, který můžete umýt třeba i v myčce a obrázku to nic neudělá. No, řekněte sami, není to paráda?

Adventní věnec z družiny, hodí se do každé rodiny

Natálce se povedl adventní věnec parádně

Víte, jak poznáte, že se blíží Vánoce? Například podle toho, že školní družina pořádá tradiční workshop, který se věnuje zdobení adventních věnců. V letošním roce nás mile překvapil zájem dětí a rodičů. Společně zaplnili celou výtvarnou dílnu, kde pod vedením zkušené floristky P. G. Strnadlové dokázali zhotovit krásné adventní věnce, na kterých v neděli prvního prosince zapálí první svíčku a budou očekávat tolik vytoužené Vánoce. My ve školní družině už se na ně pilně připravujeme, ale o tom až v příštím čísle zpravodaje.

Mar.

Věřte, je to nesnadné a snad to dobře dopadne

Jak se líbila Ronja?

Téhož dne, kdy vycestovali za kulturou do Těšínského divadla žáci II. stupně, vyjeli si do Divadla loutek v Ostravě i naši mladší žáci. Navštívili představení Ronja, dcera loupežníka. Během půlhodinky, kdy jsme s páťáky čekali ve třídě, až nebude v jídelně takový podivadelní nával, mi spokojeně líčili svoje zážitky a dojmy. Rozdala jsem jim papíry, ať zkusí svoje dojmy dát do veršů. Čekání na oběd rychle uteklo a některé verše se docela podařily. Že ano?

V lese byli loupežníci,
černí jako kominíci.
Byli zlí a lakomí,
však oni to sami ví.

(Maruška)

V lese žijou loupežníci,
jsou to velcí uličníci.
Neumí nic koupit,
zato umí loupit.
Umí dobře jíst
a taky trochu číst.

(Marek)

Loupežníci chtějí bojovat,
proto je nemá nikdo rád.
Kradou jenom cenné věci,
já okradena být nechci!

(Elenka)

Zlato kradou loupežníci,
jsou to pěkní uličníci.
Potom si ho uloží,
co nakradou, přiloží.

(Erik)

Loupežníci kradou zlato,
stříbro potom dají na to.
Loupežník má dceru Ronju,
no a ještě spoustu koňů.

(Gábina)

Loupežníci mají Ronju
a velice mnoho koňů.
Koňů je tam velice,
jako v Jižní Africe.
Koně se tam dobře mají,
protože jim postel stlají.
Koně usnou rychle
a venku padají krychle.
A pak bloudí bludičky,
co jim melou hubičky.

(Dagmar)

Ronja, dcera loupežníka,
přepadla by i panovníka.
Bratra měla šikovného,
nepřítele však velikého!

(nepodepsáno)

Oprášili jsme pohádku

Pohádkové hry Jana Drdy jsou známy poměrně širokému okruhu diváků. Je v nich humor, poezie a většinou, jak už to v pohádkách bývá, v nich vítězí dobro nad zlem.

Mnozí z vás si jistě vybaví letitou televizní verzi pohádky Hrátky s čertem v hlavní roli s Josefem Bekem. My jsme však tentokrát s žáky vyrazili do Těšínského divadla, kde autorská dvojice Petr Markov a Zdeněk Barták převedla tento Drdův příběh do muzikálové podoby.

Nečekali jsme na druhé pololetí, kdy obvykle za kulturou jezdíme, ale po loňských zkušenostech, kdy nám všechna divadla z technických problémů „vybouchla“, jsme vyrazili hned počátkem listopadu.

Je pravdou, že nejstarší žáci čekali něco víc (a možná se v závěru kalendářního roku ještě dočkají...), ale jako doplnění k probranému učivu to měli všichni. A o tom, jak žáci vnímají takového výchovně-vzdělávací akce, si přečtěte níže:

- Líbilo se mi, že jsme jeli do divadla. Líbilo se mi, že byla celá třída pohromadě.
- Byly tam pohodlné sedadla.
- Líbily se mi ty rány bičem.
- Představení bylo hezky udělané, dali si s tím práci.
- He he, byl tam hezký herec.
- Představení bylo zaměřeno spíše na malé děti. Líbilo se mi provedení. Hezky osvětlené plochy, krásná viditelnost. Hezké zpracování zvuku.

- Dobře zahrané, kvalitní herci, až moc zpívané.
- Divadlo se mi celkem líbilo. Nejvíce Bílá vrána (= anděl).
- Herci byli skvělí, ale na můj vkus nemuseli po pódiu tak ztřeštěně běhat. I když chápu, že to měla být zábava pro děti.
- Divadlo mě bavilo, zaujal mě děj, i když si myslím, že jako 9. třída bychom měli jít na něco blíž našemu věku.
- Sice to bylo pro mladší ročníky, ale i tak se mi pohádka líbila. Jsem ráda, že pro změnu jsme byli zase na něčem jiném než na filmu o válce, ačkoliv ty byly taky zajímavé.

LM

„Město vidím veliké, jehož sláva...“

Každý národ má svou minulost, na níž může být hrdý, vracet se k ní a hledat v ní i zdroj poučení. Mezi nejstarší literární prameny tak patří pověsti, o nichž se už na základní škole učí, že jde o vymyšlené příběhy inspirované nějakou pradávnou událostí.

Nejznámější studnicí našich pověstí je už po dlouhá léta kniha **Staré pověsti české** (poprvé vyšla roku 1894) od Aloise Jiráska (1851–1930). Bohužel, znalost těchto pověstí u nejmladší generace není nijak závratná, což je ve svém důsledku obrovská škoda, protože povědomost o národních pověstech by měla být jednou ze základních kulturních dovedností.

Ve snaze zprostředkovat našim žákům nevhodnější prezentaci národních pověstí jsme oslovili agenturu **Pernštejni** z Pardubic, která se specializuje na historickou tematiku. Ve středu 27. listopadu 2019 se tak žáci naší školy mohli seznámit s pásmem našich nejznámějších pověstí z dávných dob.

Přestože herci byli pouze dva, dokázali díky enormnímu nasazení i pomocí loutek v životní velikosti a několika pomocníků z řad našich žáků umně sehrát příchod praotce Čecha na Říp, povolání Kroka na knížecí stolec, Bivojův lov na nebezpečného kance, vládu Libuše

(včetně jejich prorocství) a Přemysla Oráče, odvázný Horymířův skok na věrném koni Šemíkovi z vyšehradské skály i akční Luckou válku, kdy došlo dokonce i na nefalšovaný souboj mezi proradným luckým knížetem Vlastislavem a statečným Čestmírem, vůdcem českého vojska.

Nabitý program uběhl jako voda a žáci obou stupňů naší školy na závěr zaslouženě aplaudovali. Je potěšující, že mnohé z našich pověstí žáci znali a dokázali tak i odpovědět na základné závěrečné otázky. Jelikož jsme s Pernštejnými spolupracovali poprvé, budeme se těšit na další setkání u nového historického programu.

VP

Svár se svarem

V pravidlech českého pravopisu najdete slovo „svar“ ve významu spojení kovových součástí svářením a naopak „svár“ znamená spor. Ale v běžných i v odborných textech se běžně používá v oboru svařování „svár“ s dlouhým „á“. A máme tady spor, čili svár, okolo svaru. Co je správné, nechme jazykozpytcům a pojďme se podívat na jedno nové pracoviště výuky svařování.

V pátek 22. listopadu proběhl ve Střední škole řemesel Frýdek-Místek Den otevřených dveří a při této příležitosti se sešel tým zástupců partnerských základních škol, zapojených do projektu OKAP. Účastníkům byla v rámci programu také představena nová svařovna, kterou se hostitelské škole podařilo v tomto roce úspěšně realizovat a která pozvedává kvalitu výuky řemesel opět o úroveň výš.

Nově upravené a vybavené prostory nyní disponují řadou pracovišť pro praktickou výuku i odborné zkoušky svářečských dovedností žáků. Svařuje se zde plamenem, obalovanou elektrodou, v ochranné atmosféře a k dispozici je i plazmový hořák. Všechna pracoviště disponují komplexní vzduchotekou s odsáváním zplodin a regulací teploty a jsou vybavena s maximálními ohledy na ergonomii a kvalitu práce žáků i vedoucích výcviku. Začátečníci mají k dispozici speciální trenažér, kde si jednotlivé metody svařování nacvičují s využitím virtuální reality.

Svařování je obor využívaný snad v každé technické praxi, od strojírenství přes stavebnictví až po energetiku a na jeho perfektní zvládnutí jsou kladeny ty nejpřísnější požadavky. Kvalifikace svářeče vyžaduje získání

Slavnostního „stříhání“ se zúčastnila i ředitelka Jana Satinská

odborného osvědčení a podléhá pravidelným přezkoušením. Proto je to také profese vysoce ceněná a dobře placená. Umění svařování postupuje řadou oborů vyučovaných na Střední škole řemesel ve Frýdku-Místku a absolventi zde mají možnost získat „svářečský průkaz“ na některou z uvedených metod. A tak si svoje vybrané řemeslo dále rozšířit o nové možnosti.

V rámci Dne otevřených dveří, který pokračoval také v sobotu dopoledne, připravili žáci pod vedením svých učitelů zajímavé a názorné expozice všech vyučovaných oborů, a každý návštěvník se mohl přesvědčit, že dnešní učební obory disponují nepřehledným množstvím moderních technologií, postupů a materiálů. Po jejich zhlédnutí nelze jinak, než konstatovat prastarou pravdu, že řemeslo mělo, stále má a určitě v budoucnu bude mít „zlaté dno“.

jk

8 + 9 = 34

8 plus 9 rovná se 34. Správně by to mělo být 44, ale musíme 10 odečíst. Ne, ne-lekejte se, není to výsledek poslední písemky. Ani nová metoda výuky matematiky, které jsou tak v módě a bez kterých dnes žádná škola neobhájí svou existenci před mediálně masírovanou veřejností.

Osm a devět znamená, že žáci VIII. a IX. třídy se znovu vydali, v rámci projektu OKAP, na workshopy do odborných učeben Střední školy řemesel ve Frýdku-Místku. Kdyby byly v úterý 12. listopadu obě třídy plné, bylo by milých žáků opravdu čtyřiačtyřicet. Ale deset z nich to vzdalo. Pár jich bylo opravdu nemocných, ostatní se rozhodli, že technická škola je nezajímá, neboť s prstem v nose zvládnou medicínu a po večerech astrofyziku.

Učitelé a pracovníci Střední školy řemesel opět dokázali zaujmout a připravili řadu pracovišť, zaměřených na praktické činnosti vyučovaných oborů. Děvčata a kluci pájeli měděné trubky a svářeli plasty v dílnách instalatérů, vyráběli ve stolárně dnes moderní „broučící domečky“ a sestavovali s pájkou v ruce elektronické obvody v odborných učebnách elektrotechniky.

Dopoledne uteklo v pilné práci jako voda a naši žáci se s povzdechem vraceli do školy. A někteří z nich v tu chvíli tvrdili, že už mají vybráno a vědí, kam po základce půjdou. Ono do okamžiku rozhodnutí mají ještě pár měsíců čas a osmáci ještě více. Ale každopádně všichni získali další praktické poznatky, co poctivé řemeslo obnáší, a mají bohatý námět k přemýšlení o své další životní kariéře.

jk

PARTNEŘI PROJEKTU:

OKAP - šikovná děvčata z Čeladné dokázala vyrobit i hmyzí hotel

Konec plaveckého výcviku

V listopadu žáci II. a III. ročníku ukončili plavecký kurz. Zdokonalili plavecké dovednosti, naučili se nebát vody a většina z nich je už ve vodě jako doma. Poslední lekci si zahráli na rozloučenou vodní pólo. Na závěr si všichni odnesli své mokré vysvědčení a už se těší na léto, až své nabyté schopnosti vyzkouší v praxi.

R.W.

Plavu si a teď už vím i jak...

Náboj Junior

V pátek 22. listopadu se dva čtyřčlenné týmy žáků naší základní školy (6.–9. třída) zúčastnily matematicko-fyzikální soutěže **Náboj Junior ve Frýdlantu nad Ostravicí**.

Během 120 minut měli školáci vyřešit co nejvíce netradičních příkladů, zaměřených na logické myšlení a vlastní představivost, s cílem vzbudit u nich zájem o matematiku a fyziku. Soutěž probíhá každoročně v celé České republice, na Slovensku a v Polsku a proto je možné porovnávat znalosti žáků i v mezinárodním měřítku. Naši experti si mohli vyzkoušet týmovou spolupráci při řešení problémových úloh.

S dosaženými výsledky byli vcelku spokojeni a už se těší na další ročník.

J. B.

Reprezentanti školy se při počítání „zapotili“

„Tak nám zabili Ferdinanda...“

Známý citát ze slavné knihy Jaroslava Haška (1883-1923) „Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války“ uvozuje školní kolo tradičního klání „Dějepisné olympiády“, které v letošním školním roce mělo zastřešující téma „Dlouhé století se loučí (1880-1920)“.

Na prahu 20. století mohli být Evropané hrdi na své úspěchy a hledět s důvěrou do budoucna. Měli pocit nadřazenosti a svůj způsob života považovali za nejlepší na světě. Evropské velmoci měly rozsáhlé koloniální říše, jejich armády byly nejsilnější a nikde se nevyrábělo tolik zboží. Mnozí tak začali být naivně přesvědčeni, že technický pokrok je nezadržitelný a díky němu věřili v příznivou budoucnost lidstva a nepřipouštěli si žádný strach z války či jiných komplikací. Toto období na přelomu 19. a 20. století bývá také označováno jako tzv. **Belle Époque** (Krásné časy). O to krutější pak bylo vystřízlivění v podobě **První světové války** (tehdy ještě označované jako **Velká válka**), na jejímž konci se rozpadala tradiční impéria, vznikaly nové státy i zárodky budoucích problémů.

Letošní téma Dějepisné olympiády, co se týče rozsahu a obsahu, bylo velice náročným, ale naši žáci se s ním vypořádali se ctí. Školního kola se zúčastnilo celkem jedenáct žáků 8. a 9. ročníku. Vavříny vítězství si nakonec odnesl **Šimon Marek** z IX. třídy, který měl celkovou úspěšnost téměř 77 %. Dalšími úspěšnými řešiteli, tj. kteří získali

alespoň 60 % z celkového počtu bodů, byli i další žáci 9. ročníku **Samuel Parma, Petr Kulovaný a Viktor**

Raus. Zbylí žáci sice nedosáhli požadované úspěšnosti, ale ceníme si jejich přístupu i zájmu o historii.

Vítěz postupuje do Okresního kola Dějepisné olympiády, které se koná ve čtvrtek 16. ledna 2020 a bude jej tradičně hostit Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109.

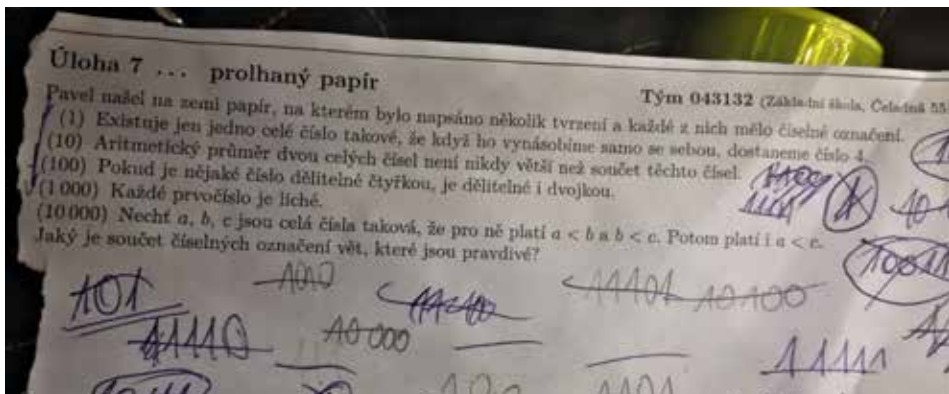
Blahopřejeme vítězi i úspěšným řešitelům a děkujeme všem žákům, kteří se na Dějepisnou olympiádu sami připravovali a této akce se zúčastnili, přestože se usku-tečnila až po vyučování. Pevně věříme, že i v dalších letech budou na naší škole žáci, pro které je historie zajímavá a přináší jim mnoho nového a inspirativního. **VP**

Jako ukázkou pro všechny přinášíme jeden z úkolů. Zkuste, jak byste byli úspěšní právě vy: „Přijmi pozvání na procházku po období vrcholícího 19. století a prvních dvou desetiletích 20. století. Nejprve rozhodni, zda bylo na přelomu 19. a 20. století možné...“

... použít očkovací sérum proti vzteklině	ANO – NE
... jako žena v Rakousku-Uhersku volit	ANO - NE
... slyšet přímý rozhlasový přenos	ANO – NE
... cvičit v Sokole	ANO – NE
... vidět ve městech secesní stavby	ANO – NE
... projet se v našich zemích autem s benzínovým motorem	ANO – NE
... vidět v biografu ozvučený film	ANO – NE
... studovat na české vysoké škole	ANO – NE

Řešení: ano, ne, ano, ano, ano, ano, ano

A jak byste si s takovým úkolem poradili vy?

ADVENT PŘICHÁZÍ

Také děti z MŠ U Krtečka si užívají adventní atmosféru.

Podzim už pomalu končí, listy ze stromů opadalo a stále častěji nás ofoukl studený vítr. Ale jinak nám počasí v listopadu přálo a podzimní sluníčko nás zahřívalo při hrách na zahradě.

Ve školce už začaly přípravy na adventní čas. Děti se s chutí zapojily do práce, stříhají, lepí, malují, aby naše školička byla v předvánoční době co nejhezčí.

Starší děti ze třídy Žabička si vyrobily krásné adventní věnce, odnesou si je do svých domovů a maminky budou jistě mile překvapené, jaké jsou jejich děti šikovné.

Pohádka v pokojíčku

To, že děti milují pohádky, víme všichni, ale taková pohádka, na kterou si můžete sáhnout, je ještě kouzelnější. S dětmi jsme se autobusem zajeli podívat na pohádku Mráček a Mračoun do Loutkového divadla v Ostravě.

Celý děj se odehrával v pohádkovém pokojíčku plném hraček, v němž děti seděly uprostřed na měkkých polštářcích a užívaly si představení, plné emocí, radosti, překvapení a obavy z toho, co zase Mračoun provede Mráčkovi, který si chtěl hrát. Sluníčko na hry moc času nemělo, tak mu Jiřík a Barunka vymysleli kamaráda, ze kterého se vyklubal protiva. Ten dělal Mráčkovi jen samé nashvály, protože nevěděl, co je mít rád.

Nakonec však všechno dobře dopadlo a děti měly dlouho na co vzpomínat.

Kamila Kemrová

Mráček letí do oblak

Mráček v zimě

Je to krásné...

Listopad jsme spojili s živly

Měsíc listopad nám sice odvádl podzimní listí, ale zato nám přinesl spoustu zážitků. Pro tento měsíc jsme si zvolily téma „ŽIVLY“ (voda, oheň, vzduch), když právě v tomto podzimním čase je můžeme s dětmi nejlépe prožít.

VÍTR

Horké letní dny už dávno odvádl chladný podzimní vítr a Země se chystá k zimnímu spánku, vzduch se ochladil a voní podzimem. Děti se dověděly, co všechno vítr unese, co nám tedy může uletět a že k pouštění draků je vítr zapotřebí. Zjistily, že některé věci, a to především dopravní prostředky, mohou létat i v bezvětrí. Také pomocí pokusu objevily tajemství horkovzdušného balónu.

OHEŇ

Živel oheň jsme s dětmi prozkoumaly od prvopočátku, tedy od dob pravěku, kdy se člověk poprvé s ohněm setkal, až k jeho největší síle, která může propuknout v ničivé následky. O těch nám pověděli čeladenská hasiči, které jsme v rámci tématu s dětmi navštívili. Provedli nás hasičskou zbrojnicí a odkryli tajemství hasičského vozu. I když pro některé děti to tajemství nebylo, neboť sami hasičský kroužek navštěvují. Děti tedy

poznaly, že oheň je dobrý pomocník, ale špatný pán.

VODA

Voda – nejlákavější a nejpřitažlivější téma pro každou dětskou duši. A protože posláním naší mateřské školy je naplňovat dětské touhy, téma VODA bylo doslova mokré. Děti si v písku vytvořily řeku, chytaly ryby a pouštěly lodičky. V přírodě pozorovaly rozdíl mezi vodou stojatou a vodou tekoucí.

V každém tématu si děti upevňovaly manipulační dovednosti. Tentokrát jsme se zaměřili na dovednosti rukou. Lidská ruka není specializovaná, lidská ruka je univerzální. Když do lidské ruky vložíme šroubovák, je šroubovákem, když nůžky, je nůžkami, když pero, je prodlouženým myšlením, když štětec, zpracovává a umožňuje vnímání barev a forem přenést na papír. Proto rozvíjíme dětské ruce ve všech oblastech.

Adéla Korniová

Diskuze dětí nad živly

Děti si prohlížejí vybavení hasičského vozu čeladenských hasičů

Ellinka vytvořila ohniště z nakrájeného ovoce a zeleniny

Takto Ríša ztvárnil hasičskou zbrojnicí

Pokusy jsou u dětí vždy oblíbené

7 kroků

Ekoškola, pojem, který je s naší MŠ spojen už několik let. Každý si pod tím, jak pracuje taková Ekoškola, může představit něco jiného. Chcete se nejen o ní samotné, ale i o práci našeho Ekotýmu dozvědět více? Pak si nyní uvařte dobrý čaj nebo kávu, pohodlně se usadte a nechte se unést následujícími řádky.

Ekoškola je mezinárodním programem, který spatřil světlo světa v roce 1994 v Kodani. Za ty roky se rozšířil do mnoha škol ve spoustě zemí světa.

Základem celého programu je 7 kroků, které dětem ze zapojených škol, ale i jejich rodičům a učitelům, pomáhají nejen zorientovat se v takto důležitém tématu, jakým ekologie je, ale také jim dávají prostor k tomu, aby mohli být iniciátory a spoluautory pozitivní změny v rámci školy, popřípadě i obce.

Slouží i jako skvělá motivace nově vyrůstající generace k tomu, aby byli k naší Zemi a ke krajině kolem nás citliví a aktivně přemýšleli nad tím, jak ji chránit.

Z 10 NA 500

V roce 2005, zásluhou vzdělávacího centra Tereza, byl program Ekoškoly přesunut i do českých podmínek. Na začátku se do programu zapojilo 10 pilotních škol, jejichž počet se během let vyšplhal téměř na 500. Přes 50 mateřských škol se dokonce může pyšnit mezinárodním titulem Ekoškola a mohly si tudíž ve své škole vyvěsit velkou zelenou vlajku, jež je symbolem Ekoškoly.

Naš dětský Ekotým se schází vždy, když je to potřeba, a zamýšlí se nad tématem spolu s paní učitelkou Janou, která dokáže povídání k tématu a dílčí úkoly vymyslet vždy tak, že děti neuvěřitelným způsobem vtáhne do problému. Velký Ekotým se v tomto školním roce sešel zatím dvakrát.

POPRVÉ: PRAVIDLA I ANALÝZA

Na první schůzce jsme se setkali s členy z předchozího roku a přivítali nové nadšence. Stanovili jsme si společně pravidla, která nám při chodu našeho Ekotýmu pomohou. Rodiče a učitelky si mezi sebe rozdělili otázky orientované na téma prostředí, aby pečlivou analýzou zjistili co nejrelevantnější informace. Byly připraveny i činnosti pro děti, aby se pro ně schůzka stala zajímavější. Pátrání po 7 krocích různě poschovávaných tak, aby se za účelem jejich nalezení spojily a kooperovaly spolu při jejich hledání, skládání obrázku a mnohé další.

Kryštofek Ambrůz se svým tatínkem prezentuje výsledky analýzy

PODRUHÉ: KAM SE VYDÁME?

Druhou schůzkou jsme navázali na tu předchozí. Znovu jsme svým souhlasem posvětili námi stanovená pravidla a přešli jsme na vyhodnocování analýzy, která nám ukázala několik zajímavých směrů, kterými bychom se mohli vydat. Kterým z nich se vydáme? Na kterou z věcí se zaměříme? Děti spolupracovaly s velkým nadšením, a proto pak sebe, ale i své rodiče, mohly odměnit památečními dřevěnými medailkami „Ekotým“. Tím posvětili své členství v Ekotýmu. Ale než se z nich mohly těšit, musely se poprat s obtížným úkolem, najít místo, kde jsou schované.

CHYSTÁ SE TŘETÍ SETKÁNÍ

Na naší nástěnce Ekoškoly se teď mohou rodiče vyjadřovat k jednotlivým bodům, které z analýzy vyplynuly, a rozvíjet je. Jsme všichni zvědaví, k čemu dospějeme, a nemůžeme se už dočkat další schůzky, kde již budeme podrobně rozpracovávat plán činností, který bude prolínat vším, co v rámci environmentální výchovy budeme chtít dětem předat. Jedno už víme jistě, rozhodně chceme obnovit hmyzí domečky, které už kdysi byly součástí venkovních prostor naší MŠ. A co rovněž víme? Že jsme pro danou věc dostatečně zapálení a doufáme, že v naší práci budeme úspěšní tak, jako doteď.

Kateřina Lusková

Vánoční přání

Pro všechny, kteří neměli příležitost vyslechnout vánoční přání dětí při rozsvěcování vánočního stromčku na náměstí nebo pro ty, kteří by si chtěli uchovat vzpomínku na přání od těch nejmenších, ke kterému se připojuje také celý kolektiv Mateřské školy Čeladenská beruška.

PŘÁNÍ Z BERUŠKY

My jsme školka Beruška, popřeju vám do ouška. Máme pro vás básničku teď poslouchejte chvíličku Pro každého z vás přání na vánoční čas:

OBECNÍ ÚŘAD

Na náměstí v čísle jedna rada o obci jedná. Na nás všechny pamatují, podle toho rozhodují. Panu starostovi přejem ať Čeladná nám vzkvátá blahem. Děkujem za všechny z nás, mějte krásný vánoční čas.

FARNOST ČELADNÁ

Kostelík tu vyzvání, bohoslužbu oznámí. Pane faráři, přejeme vám, aby lidé našli cestičku k vám.

KLUB SENIORŮ

I když vám tvář zdobí vrásky v srdcích máte hodně lásky. Rádi za vámi chodíme, spoustu se toho dozvíme.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Už odbyla osmá hodina a všem žákům škola začíná. Učí se počítání a čtení jednoduché to pro ně není. Družina, učitelé i žáci ať nemají o Vánocích žádnou práci.

OBCHODY

Čeladenští hokynáři těm se před Vánoci dobře daří.

Do nového roku šťastný krok

a velké tržby po celý rok.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

V Čeladné je dětí dost a dost do školky chodí pro radost. Taky se tam hodně naučí učitelky se za to zaručí. Jsou to ženy na svém místě dárky je neminou zcela jistě.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Vařily kuchařky kašičku na vánočním rendlíčku. Jídelna nám skvěle vaří, ať se vám v novém roce daří. Nejlepší jídelna z Čeladné každá kuchařka dárek dostane.

KNIHOVNA

Do knihovny na náměstí chodíme si povědět co můžeme se v knihách dozvědět. I když číst ještě neumíme vánoční pohádky posloucháme.

DĚTSKÝ DOMOV

Tety se o vás pěkně starají svou lásku vám všem dávají. Vánoce jsou kouzelný čas, doufáme, že potěší i vás.

PRO VŠECHNY ČELADNĀNY I PŘESPOLNÍ

Teď přání ke všem lidem: Užijte si vánoční čas s klidem! Zvonečky ať tiše zvoní a jehličí krásně voní. Rodinné chvíle si užijte a koledy si zpívejte.

SK Beskyd Čeladná

Žáci

1.	Raškovice	97:17	27
2.	Baška	83:8	24
3.	Bystřice	52:17	24
4.	Tošanovice	30:19	24
5.	Čeladná	55:25	16
6.	Hukvaldy	48:41	16
7.	Metelovice	37:55	10
8.	Návsí	26:59	10
9.	Janovice	26:82	6
10.	Dobruška	20:71	3
11.	Lučina	16:78	3

Muži po podzimu na hranici sestupu

Podzimní sezóna skončila, bohužel se muži potácí na nelichotivém předposledním místě a tudíž budou hrát na jaře o záchranu. Na chvostu tabulky se pohybuje i tým dorostenců. Alespoň dětské týmy si vedou mnohem lépe. Pod vedením obětavých trenérů se jim daří a hlavně hrají fotbal s nadšením a radostí.

Zimní příprava začíná až na konci ledna, mužstvo přípravek se bude v zimních měsících zúčastňovat halových turnajů.

Oddíl SK Beskyd Čeladná děkuje všem svým věrným příznivcům, sponzorům a zastupitelům obce Čeladná za podporu a přeje příjemné svátky a mnoho zdraví v roce 2020.

Petr Sedlák

Muži

1.	Bílovec	41:17	37
2.	Břidličná	45:19	31
3.	Fulnek	41:23	30
4.	Krnov	24:18	28
5.	Pustá Polom	38:26	27
6.	Hlubina	27:20	27
7.	Háj ve Slezsku	37:29	22
8.	Brušperk	30:34	20
9.	Oldřichov	32:48	19
10.	Dolní Datyně	28:32	17
11.	Petrovice	28:27	14
12.	Český Těšín	19:38	14
13.	Kobezřice	20:32	13
14.	Čeladná	17:43	10
15.	Bystřice	21:42	8

Dorost

1.	Mosty	71:16	35
2.	Vendryně	51:20	30
3.	Nýdek	54:29	30
4.	Hukvaldy	64:24	29
5.	Návsí	40:23	24
6.	Jablunkov	48:29	21
7.	Tošanovice	40:43	19
8.	Kozlovice	38:40	17
9.	Oldřichovice	16:19	15
10.	Hrádek/Milíkov	34:55	12
11.	Čeladná	18:44	9
12.	Sedliště	25:75	8
13.	Písek	23:37	7
14.	Nošov./Rašk.	19:87	4

Přípravka

1.	MFK FM A	92:37	24
2.	Brušperk B	85:47	19
3.	Raškovice	118:23	18
4.	Sedliště	86:40	18
5.	Hukvaldy	79:32	16
6.	Čeladná	75:39	16
7.	Brušperk G	100:80	13
8.	Hnojník	67:86	12
9.	Nošov./Dobruška	58:27	11
10.	Fryčovice	58:53	9
11.	Frýdlant	26:27	9
12.	MFK FM B	41:98	7
13.	Kozlovice	30:85	6
14.	Metelovice	29:93	6
15.	Staré Město	51:140	4
16.	MFK FM B	22:110	3

SDH ČELADNÁ SRDEČNĚ ZVE

Hasičský PLES

ZAHRAJE KAPELA
Rivieras
Show Band

VOLNÁ ZÁBAVA, TOMBOLA

VSTUP **350Kč**
REZERVACE: 724 179 160

ŽIVÁ HUDBA

SOBOTA **29.2.2020** OD 19:00H
PROSPER **GOLF RESORT** ČELADNÁ

..a bezpečí má jméno

Zajišťování služeb z oblastí

Fyzická ostraha majetku

Ochrana osob

Převoz hotovosti a cenin

Elektronická ostraha objektů

Odhalování nelegální
zpravodajské techniky

Pult centralizované ochrany

ČOS - Česká ochranná společnost a.s.
Kolejní 1323/12, Ostrava
mob: +420 602 106 063
tel: +420 596 124 315
www.cosas.cz

ZÁSAHOVÁ SKUPINA PŘÍMO V ČELADNÉ

RYCHLOST - SPOLEHLIVOST - BEZPEČÍ - TRADICE

Nabízíme připojení Vašeho bytu, apartmánu, chaty nebo sídla Vaší firmy k novému pultu centralizované ochrany „KRONOS“, který svými parametry vysoce převyšuje současné standardní PCO. Systém lze přizpůsobit na míru, dle Vašich požadavků a potřeb.

Realitní Král

Vážení a milí spoluobčané Čeladné,
děkujeme za projevenou důvěru v tomto roce.
A přejeme Vám krásné prožití Vánoc
a úspěšný vstup do nadcházejícího roku 2020.

Váš Realitní Král

+420 776 096 091

www.realitnikral.cz

Vzhledem ke zvýšenému nápadu majetkové trestné činnosti Vám nabízíme výhodné zabezpečení Vašeho rodinného domu, apartmánu, chaty nebo provozny.

Naše služby poskytujeme v obcích Čeladná, Frýdlant nad Ostravicí, Pstruží, Kunčice pod Ondřejníkem a Ostravice.

Připojíme Váš již existující elektronický zabezpečovací systém na náš pult centralizované ochrany, případně Vám připravíme návrh na zabezpečení Vašeho objektu. Pomocí nových mobilních aplikací můžete mít neustále přehled o Vašem objektu také prostřednictvím Vašeho mobilního telefonu. Samozřejmostí je také možnost zapojení hlásičů požáru. Neváhejte nás oslovit na níže uvedených kontaktech.

cos@cosas.cz, 733 311 311

ZVERIMEX ČELADNÁ

Z VÝBĚROVÝCH POCHOUTEK JSME PŘIPRAVILI

VÁNOČNÍ BALÍČKY PRO VAŠE MAZLÍČKY

PRO PEJSKY MALÉ I VELKÉ, KOČIČÍ DÁMY I SPORTOVCE.

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU A PŘEJEME VÁM ŠTASTNÉ A CHLUPATÉ

NÁMĚSTÍ - ČELADNÁ 713

Staletá tajemství Jana z Pomuku (9)

PETR ANDRLE

Probudily se již zpěvné háje,
jarní nastal všeho tvoru ples,
z něžných květů milostného máje
nejvonnější rozvíjí se dnes:
tys to, svatý Jene z Nepomuku,
vrucích nezamítej chválozvuků,
jež ti pějí zbožní křesťané čeladenští...

Z Legendy o svatém Janu Nepomuckém
„Probudily se již zpěvné háje“
umístěné na webu čeladenského kostela

ZATRACOVANÝ SVATÝ

A tak se v našem vyprávění dostáváme na úplný konec do doby, v níž měl sv. Jan Nepomucký být zcela zavrhnut a zatracen. Ovšem ještě počátkem 19. století byl mnohými veleben. František Sušil například píše verše:

*A Jan z Nepomuku
zdáli v svatých plukun
nebyl hvězdou spanilou
v spásu vlasti vzchodilou*

A Xaver Dvořák oslavuje Jana jako bojovníka Kristova a píše:

*Dnes jaks nám proto drahý Kristův reku!
V pohnutí nad tvým hrobem, plni vděku
Tu stojíme ve svém štěstí nezměrném.
Sám ozářen, byls světlem v naše ráno,
byls vzkříšením, co bylo pochováno:
dar lásky nesem, srdce naše vem!*

A sám Johann Wolfgang Goethe (1749-1832, na snímku vlevo dole) píše v předvečer svátku svatého Jana v roce 1820 v Karlových Varech:

*Plují světla v řeky vlně
a na mostě děti pějí,
zvonů zvuky tajuplně
z věží v zápal zbožný zněj.
Světla hasnou, hvězdy mizí!
tak našeho světce tichý
zmizel duch, když nechtěl cizí
svěšené mu zradit hříchy.
Plujte světla, hraj mládeží,
pěj, ó dětský sbore v plese,
pěj a hlásej hlas tvůj svěží,
ku hvězdám co hvězdu nese.*

Nejen básníci, ale i dramatičtí umělci našli cestu k Johánkovi. Například Josef Kajetán Tyl a Ferdinand Břetislav Mikovec. Ovšem našli se i odpůrci. Protestantští publicisté tvrdili, že Jan „byl pokrytecký alkoholik a cizoložník“, biskup reformované církve v Myjavě Daniel Grman tvrdil, že „svatojanská relikvie není jazykem Janovým ale jazykem psím“.

Velkou štvanci proti svatému Janu Nepomuckému spustil na konci 19. století časopis Čas, redigovaný Janem Herbenem a vydávaný bohužel pod patronátem profesora Masaryka.

Herben a další autoři označili sv. Jana Nepomuckého za „světce temna“ (myšleno

Jiráskovo Temno), jehož legenda byla vnucena českému národu cizí mocí, myšleno habsburskou, Jan byl označován za špatného kněze, lichváře a mnohoobročníka. Již předtím Josef Dobrovský odmítal svatojanský kult a spisovatel Jakub Arbes napsal dokonce pamflet s titulem „Lež a pravda o „svatém“ Janu Nepomuckém“. Naproti tomu se za ctitele kultu Jana Nepomuckého postavil věřící evangelík, vážený historik František Palacký.

Samozřejmě není pravda, že kult sv. Jana Nepomuckého je produktem doby pobělohorské, či dokonce produktem „Habsburkům přísluhující“ katolické církve z té doby. Kult sv. Jana Nepomuckého, jak jsme si ukázali v předchozích pokračováních, byl znám podrobně od 15. století a minimálně od počátku 17. století byl Nepomucký považován za jednoho z předních zemských patronů. Nelze ovšem zpochybnit, že zejména po třicetileté válce dochází k největšímu rozkvětu svatojanského kultu díky aktivitám českých vlasteneckých jezuitů. V té době sílily poutě z venkova k jeho hrobu a kult svatojanský byl ryze českou vlasteneckou záležitostí. Takže oslavy svátku svatého Jana dne 16. května bývaly nejen náboženskou, ale i vlasteneckou manifestací. Čeští katoličtí vlastenci viděli ve svatém Janu Nepomuckém patrona svých snah za jazyková práva Čechů a za nezávislost a svobodu církve. Jenže zmíněný již Jakub

Arbes, jakkoli si ho jinak vážíme jako spisovatele, mimo jiné napsal:

.....legenda o Janu z Pomuku nemá ani pro bájesloví ni pro dějepis žádného významu... celá historie o tak zvaném svatém Janu Nepomuckém, jak ji rozšířili jezovité a jejich nohsledové v tisícerých spisech, modlitbách a písničkách, jest vymyšlená, zdravému rozumu odporující míchanina ze starého podání a nových pověr nejblbějšího druhu..."

A to se hodilo Janu Herbenovi. Ten napsal v roce 1893 spis nejen proti svatému Janu Nepomuckému, ale proti celé církvi. Spis nazval „Sv. Jan Nepomucký, spor dějin českých s církví římskou“. Všechno jezuitské je špatné, všechno husovské a protestantské je dobré. Katolická církev je cizím živlem, který nemá v českém národě co pohledávat. A na závěr tvrdí, že svatý Jan Nepomucký vůbec nikdy neexistoval.

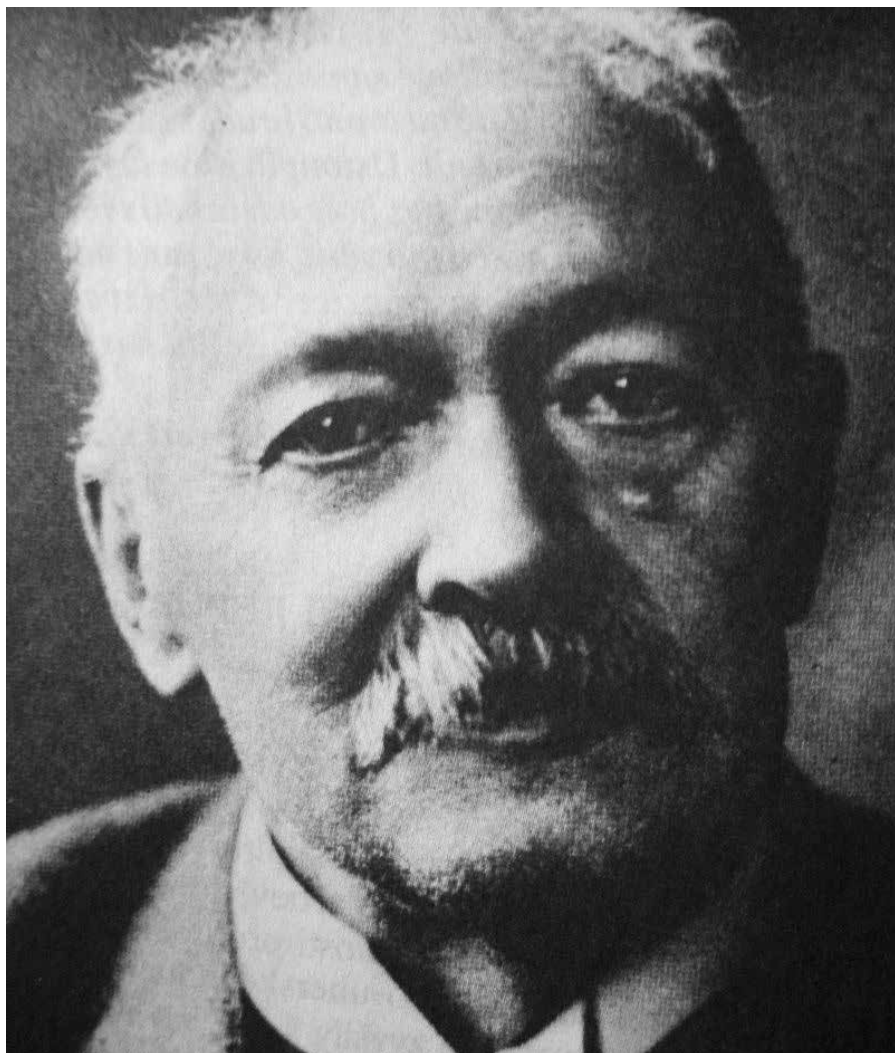
Herbenova kniha se dočkala několika vydání a inspirovala mnohé. V roce 1913 vydává časopisecky svůj román *Temno* Alois Jirásek. Ivan Sekanina nazval tento román svatojánským a Jan Nepomucký je v něm negativní postavou, která zapříčila neštěstí katolíků. A obávanému Koniášovi klade Jirásek do úst tuto větu: „*Duch toho slepejší (myšlen Jan Hus) byl nepomucenskou kanonizací přemožen a někdejší kacíři s dojetím líbají hrob nového světce u Sv. Víta*“.

Dokonce i Haškův Švejk, který popisuje nelidské zacházení s vězni ve 14. století, říká: „*.....nebo mu pálili boky hasičskou pochodní, jak to udělali svatému Janu Nepomuckému. Ten prej řval při tom, jako když ho na nože bere, a nepřestal, dokud ho neshodili s Eliščina mostu v nepromokavým pytlí...*“

Všech těch pseudohistorek využil jinak nadaný básník a spisovatel Jiří Šotola (1924-1989), inspirován zřejmě závěry Herbenovými, k sepsání románu SVATÝ NA MOSTĚ. Poprvé tento román vyšel v roce 1978, avšak objevují se i další vydání (Eminent, 2003). Šotola bohužel udělal ze sv. Jana Nepomuckého tlustého církevního hodnostáře, který měl vytěsnit z povědomí národa tohoto světce. Naštěstí se to nepodařilo. Básník Jan Kollár napsal i tyto verše:

*Nechte svár, co hrob už vlasti vyryl,
Slyšte národ, křik Feaků,
Váš je Hus, Nepomuk i Cyril.*

Což má logiku.

V dobách první republiky, kdy se rozhořel „spor o smysl českých dějin“ spatřovali mnozí Masarykovi stoupenci (a nikoli pouze oni) v Janu Nepomuckém symbol habsburského útlaku a po roce 1918 došlo i k ničení některých jeho soch. Po roce 1948 dějiny (Nejedlý) začaly sloužit ideologii. Pobělohorská doba byla opět dobou temna, husitské hnutí bylo přejmenováno na „husitské revoluční hnutí“ a komunisté byli označováni za dědice husitů...

Jediný, kdo se počátkem minulého století postavil proti mnoha nesmyslům spojených s kultem sv. Jana Nepomuckého, zejména proti Herbenovým omylům a polopravdám, byl historik **Josef Pekař** (nahoře na snímku). V roce 1921 vydal v nakladatelství Vesmír spisek s názvem „Tři kapitoly z boje o sv. Jana Nepomuckého“. V úvodu otiskuje své dva články psané na „obranu kultu svatojánského“, které vyšly rok předtím v „Národních Listech“ a knihu doplnil kapitolou třetí, ve které svým odpůrcům vyvrací námitky, které proti jeho článkům vznesli. Josef Pekař byl excelentní historik, jeden z mála historiků první republiky, který se uměl podívat pravdě do očí, který ctil především historickou pravdu a v mnohém se postavil právem i některým názorům Masarykovým, který měl jisté mezery v chápání české historie. Pekařova kniha by se i dnes měla stát povinnou četbou pro politiky. Možná, že by ze 16. května v kalendáři vyjmuli Přemysla a učinili z tohoto dne opět státní svátek. Nemáme jich zase tak moc. Také by si třeba uvědomili, co to pro české země bylo období baroka. Pekař píše:

..... temno 18. století (znám jeho stíny snad více než jiní) mělo v jistém směru také dosti světla a tepla, že to byla doba, kdy nejen pražská města ožila podivuhodnou krásou baroku, ale kdy celý národ až do poslední vsi, do poslední chatrče, do posledního vzorku krajky a poslední melodie lidové písně naplnil se životní radostí barokové kultury, pronikající, tvořící, budující novou společnost, nový národ, týž národ, z něhož vyšlo naše obrození, z něhož vyšly naše generace. A kult svatojánský byl více než půldruhého století pravou missa sollemnis náboženského a přitom jaksi česky-náboženského cítění té doby. A co v něm bylo estetického původu! Co byla Praha 16. května. O to vše jste nás svou nenávisťnou agitací ochudili..."

SERIÁL PETRA ANDRLE – Z HISTORIE BESKYD (XXXI.)

340 let od stavby první čeladenské huti

První vysokou pec, produkující surové železo (litinu), v českých zemích vystavěl v roce 1595 v Králově Dvoře Jindřich Kašpar ze Startu, který se jako slévač nechal najmout do služeb císaře Rudolfa II.

První kovy (7 až 5 tisíc let před naším letopočtem) vyráběly již některé kmeny na Předním východě za nízkých teplot přímo z rudy (měď a její slitiny). Asi 3 000 let před naším letopočtem objevili lidé ve východním Středomoří železo. Do Evropy se znalost zpracování železa dostala okolo osmého století před naším letopočtem. Avšak teprve v době od 13. do 16. století se u nás začal rozvíjet obchod s železem (ve 14. století vznikaly hamry) a dále se rozvíjelo i jedno z nejstarších řemesel na světě – uhlířství. Dřevěné uhlí bylo třeba nejen k výrobě kovů, ale také k výrobě skla a střešního prachu.

V roce 1642 byla v Nedvědicích na Perštejnském panství postavena první vysoká pec na Českomoravské vysočině.

HAMRY VE FRÝDLANTĚ

Hutařského mistra Blažeje Krauta pozvali v roce 1675 do Frýdlantu (tehdy ještě nikoli nad Ostravicí), aby zde pomohl s modernizací hamrů místních arcibiskupských železáren. Tři roky poté dostal správce hokvaldského panství Martin Kozák nápad

postavit vysokou pec v Horní Čeladné. Jeho úvahy byly velice racionální – potřebné dříví, kterého bylo zde v okolí dost, se dalo plavit po řece Čeladnici. Rovněž tak byl nejen v Čeladné, ale i v okolních obcích (Tichá, Kunčice, Metulovice, Ostravice, Kozlovice) dostatek beskydské železné rudy. Šlo sice o karpatský paleosiderit, obsahující pouze asi 30 % železa, ale v té době jiné možnosti nebyly. Nápad Martina Kozáka vedení olomouckého arcibiskupství nadchl a výstavba hutě v Čeladné dostala zelenou. A byla i ekonomicky zajímavá, protože tentýž Martin Kozák navrhnul, aby se kámen na stavbu pece nedovážel ze vzdáleného maletínskému lomu u Moravské Třebové, ale aby se použil kámen z nedalekého vrchu Kazničov, který byl stejně kvalitní.

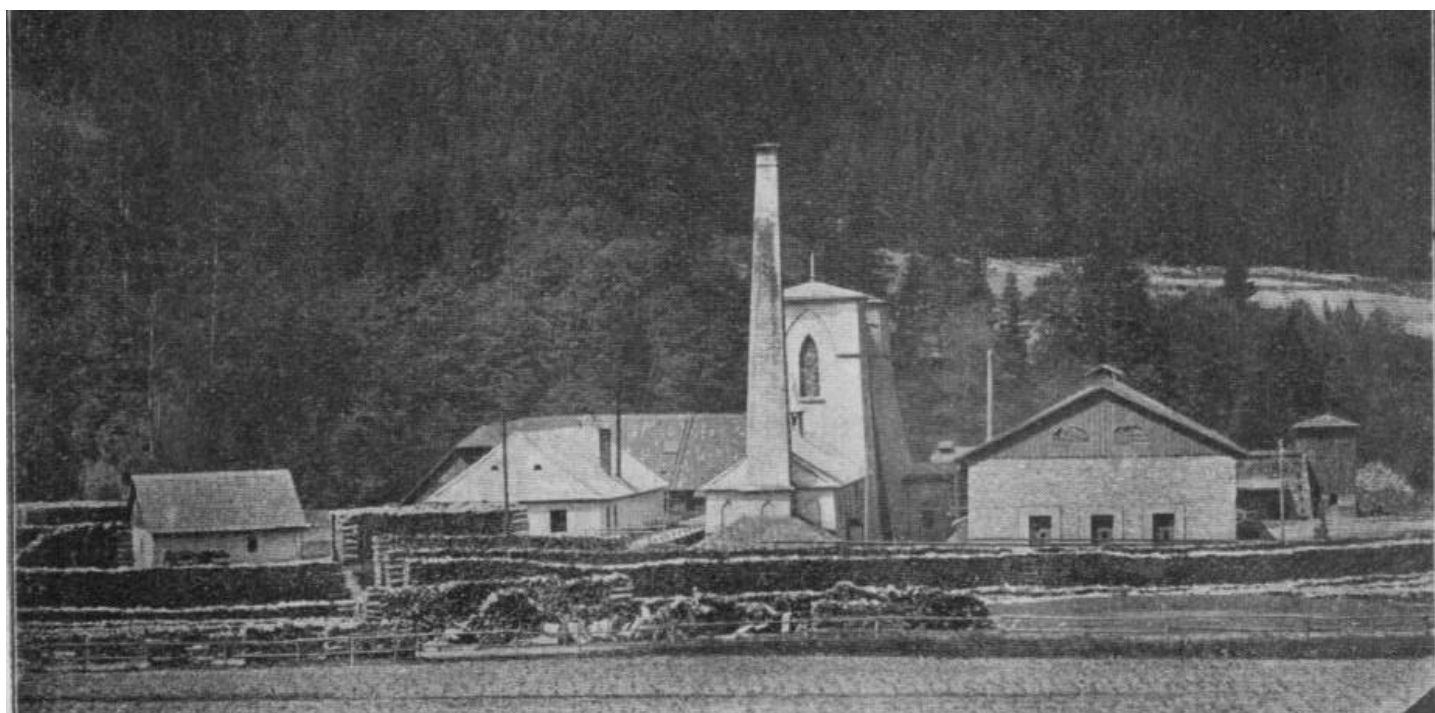
Maletínský pískovec, pocházející z dnes již zatopených lomů u Starého Maletína poblíž Moravské Třebové, byl významným stavebním a dekoračním kamenem. Používal se již od období renesance při stavbě sakrálních i světských staveb v Olomouci (Sloup

Nejsvětější Trojice) i v jeho širším okolí (zámek Tovačov, hrad Bouzov, zámek Úsov, Velké Losiny). V menší míře se k podobným účelům využíval i další křídový pískovec z Mladějova.

VYSOKÁ PEC V ČELADNÉ

A vedení arcibiskupství olomouckého povolalo k výstavbě vysoké pece v Čeladné další odborníky z Pernštejna, díky čemuž byla stavba pece realizována v historicky krátké době. Za rok spatřila světlo světa první poměrně kvalitní železná ruda. Jak vše probíhalo ještě před uvedením čeladenské vysoké pece do provozu?

Ruda se zde těžila dávno předtím a vozila se do Frýdlantu. Dobývala se docela jednoduše. Buď se nacházela přímo na povrchu, nebo několik metrů pod povrchem. Tehdejší vysoká pec byla rentabilní, když pracovala minimálně 34 týdnů v roce. K tomu potřebovala asi 650 hýl rudy. Jedna hýla znamenala 12 kýblů (kübel). Ruda se těžila převážně v letních měsících, ukládala se na skládky a odtud se v zimě odvážela k huti. Jako pa-

První vysoká pec v Čeladné, uvedená do provozu v roce 1679, vyráběla kvalitní beskydské železo. Tím se Čeladná stala významnou součástí železářského průmyslu naší oblasti, když nakonec byla inspirací pro další výstavbu hutních závodů v oblasti Vítkovic.

Dnešní vrch Kazníčov nedaleko Hukvald...

livo se v hutí používalo dřevěné uhlí. Jedna pec spotřebovala si 5 košů uhlí denně, zkuňovací výhně s hamrem měly spotřebu o něco vyšší. Jen pro představu – do jednoho milíře se ukládalo asi 40 kubických sáhů dřeva, z čehož se vypálilo asi 10 košů uhlí.

ROBOTNÍ POVINNOSTI PODDANÝCH

Například poddaní z Kunčic pod Ondřejníkem měli robotní povinnost 40 košů týdně. Bohužel, když není pořádná kontrola a zavedený systém, nestojí ani těžení rudy a pálení dřeva za nic. V roce 1677 se zjistilo, že horníci si vybírali místa k těžbě libovolně, a to tak, že těžili rudu výhradně v místech, kde vystupovala na povrch, a hlubší jámy pak ponechávali svému osudu, byť často obsahovaly velké zásoby kvalitní rudy. Těžít z povrchu bylo lehčí, takže si dovedete asi představit, jak vypadala luka mezi Frýdlantem, Čeladnou a Kunčicemi. Samá díra a sem tam dobře obdělaná pole. Horníci totiž pracovali, jak dlouho chtěli, a spíše se věnovali práci na svých polích. Dokonce za sebe nechávali pracovat děti či jiné osoby. Inspektoři, kteří tuto situaci zjistili, napsali, že se horníci nechovají hornicky. Takhle to ještě jde, ale přeložte si doslova tuto větu, charakterizující zjištění inspektorů o tom, jak místní horníci těží: „*nicht bergmännisch, sondern wie die Katzen, hin undt wider schrren, undt die Ertzt gewinnen*“.

A tak dostali hukvaldský hejtman a purkrabí řadu příkazů k nápravě. Od té doby museli horníci pracovat zásadně ve dvou a nesměli zaměstnávat jiné nezkušené lidi. Pracovní doba byla upravena – v létě od čtyř ráno do šesti do večera. Absence byla trestána a o vytěžené rudě začaly být pořizovány záznamy. Horníci také dostali kvalitní nářadí a káry k odvážení rudy.

Svoji práci neodobývali pouze horníci. Ani uhlíři na tom nebyli lépe. Často jim milíře vyhořely, odhadovalo se, že tak přišla nazmar asi jedna třetina dřeva ročně. Navíc nebyla vůbec žádná evidence toho, kolik se vytěžilo dřeva, kolik se ho vložilo do milířů a kolik z toho vzniklo dřevěného uhlí. A protože nikdo nekontroloval předávání dřevěného uhlí, plnili uhlíři koše pouze do poloviny. Navíc koše měly různou velikost, takže se uhlí vyrábělo v různém množství i díky různým košům. Všechny tyto nedostatky byly dány tím, že se jednalo o robotní závazky poddaných. Pochopitelně, že je vykonávali s nechutí a s nezájmem.

HAMERSKÉ VESNICE

V naší oblasti byly tzv. hamerské vesnice. V nich byl stanoven počet poddaných, kteří museli vykonávat tzv. pěší roboty. Podíleli se převážně na těžbě rudy a na pálení dřeva. Tři dny v týdnu museli pracovat pro hutě. Ze Lhoty chodilo na tyto práce

8 poddaných, z Metylovic 17, z Frýdlantu 13, z Ostravice 15, ze Pstruží 25, z Kunčic pod Ondřejníkem 35 a z Čeladné 21. Majetnější poddaní museli dávat k dispozici i tažný dobytek a vozy. Navíc bylo touto povinností zatíženo 50 pasekářů. Ti spadali do pravomoci frenštátského starosty. Jenže pasekáři se v roce 1675 vzbuřili proti tomu, že dostali na robotních povinnostech přidáno. Tehdy se ovšem žádné stávky netrpěly. Všechny stávkující zavřeli na hukvaldském hradě, ovšem včetně starosty, který byl potrestán za to, že si nedovedl udělat pořádek. Městští radní pak museli z městské pokladny zaplatit pokutu 1 000 zlatých, aby vrchnost pasekáře i se starostou propustila.

Nutno přiznat, že oněch 1 000 zlatých nezmizelo v kapsách vrchnostenských úředníků, jak by se dalo dle našich dnešních zkušeností předpokládat. Byla to dost velká částka. A celá byla poskytnuta frýdlantskému hamru k tomu, aby mohla být dokončena jeho kompletní výstavba. Zdá se vám ta pokuta nízká? Kolik asi tisíc zlatých v té době znamenalo? Hamerní písař bral mzdu 35 zlatých ročně a k tomu naturálie (maso, obilí, vařivo, pivo, vejce). Náhradou za zvěřinu (které nebylo nikdy dost) dostával ročně 14 zlatých a také příspěvek na papír 3 zlaté ročně. Hamerní šafář dostával týdně 24 krejcarů plus naturálie a puchěr rudy, stupař (vlastně hutní dělník) dostával týdně 30 krejcarů. Podle toho můžete usoudit, jak citelná byla pokuta 1 000 zlatých. Příště si pasekáři určitě rozmysleli, aby stávkovali.

POZASTAVENÍ HUTNICKÉ VÝROBY

Jenže ouha. Přišel rok 1680, kdy naše oblast trpěla četnými vpády uherských kuruců. Z tohoto důvodu vyšel císařský výnos k zajištění bezpečnosti na hranicích, jehož obsahem byl i zákaz odlesňování pohraničních lesů. A tak byla slibně se rozvíje-

Jeden ze starých hamrů ve Frýdlantě (snímek z konce 19. století), který se stal později základem rozvoje frýdlantského železářství. Přispělo k tomu i oněch tisíc zlatých.

Dnešní vrch Kazničov nedaleko Hukvald...

jící hutnická výroba v Čeladné na nějakou dobu pozastavena. Trochu předběhneme dobu. Na snímku nahoře je malá vesnička Vítkovice na nejsevernějším výběžku hukvaldského panství. Jak tento akvarel vznikl? Dotace a granty nejsou vynálezem dneška. Císař Ferdinand I. dotoval práci malířů, kteří měli namalovat nejkrásnější města a místa monarchie. Tento obrázek je dílem významného rakouského malíře Jakoba von Alta (1789–1872), který spolu se svým synem Rudolfem von Altem (1812–1905) v letech 1830–1849 namaloval celkem 300 impozantních pohledů podobných tomuto. Nějaká pec se tam vzadu zřejmě rýsuje, ale zatím neznatelně.

Profesor Rudolf von Alt byl v roce 1897 jedním ze zakládajících členů Vídeňské secese, v roce 1848 bojoval na vídeňských barikádách, dva roky předtím se podruhé oženil. Jeho druhá žena Berta Malitschek pocházela z Opavy. Po zrušení roboty byly Vítkovice pro Frýdlant zdaleka největším konkurentem. Závod přešel na výrobu litinového zboží, v roce 1882 skončila vysoká pec v Čeladné, v roce 1895 a v roce 1900 vyhasly i obě frýdlantské vysoké pece.

VÍTKOVICE A RUDOLF JAN HABSBURSKO-LOTRINSKÝ

Na obzoru se začala rýsovat Ostrava se svým podzemním bohatstvím. V roce 1819 byl jmenován arcibiskupem olomo-

uckým a posléze kardinálem Rudolf Jan Habsbursko-Lotrinský (1788–1831). Byl jím až do roku 1831. V roce 1828 založil Rudolfovu huť, pozdější Vítkovické železáreny. Stalo se to tak, že rozhodl o zřízení pobočného závodu frýdlantských železáren, v němž by se zpracovávalo surové železo z vysokých pecí ve Frýdlantě a v Čeladné. Místem určeným pro vznik frýdlantské pobočky se stala malá vesnička Vítkovice, ležící na nejsevernějším výběžku hukvaldského panství.

Blízko byla nejen řeka Ostravice, ale i podzemní zásoby černého uhlí a udržovaná cesta z Místku do Ostravy. Vytvoření pobočného závodu frýdlantských železáren mělo v té době svoji logiku. Šlo již o vyspělý hutnický komplex, který měl slévárnu, modelárnu, brusírnu, pudlovnu, galvanovnu, parní stroj, válcovnu plechů a úspěšně vyráběl například parní kotle a nejrůznější stroje. Na obzoru byla mimo jiné stavba železnice z Vídně přes Ostravu do Bochumi a Veličky, později se cílovou stanicí stal Krakov. Mimochodem Rudolf Jan se učil hře na klavír u Ludwiga van Beethovena, který ho považoval za svého přítele. Sám také komponoval. A navíc obnovil univerzitu v Olomouci, dnešní Univerzitu Palackého.

Arcibiskup Rudolf Jan rozhodl o výstavbě vysokých pecí ve Vítkovicích s tím zámě-

rem, že budou dodávat surové železo pro moderní pudlovnu, která byla v té době již v provozu ve Frýdlantě. Toto rozhodnutí učinil na základě návrhů, které mu předložil hutní odborník a stavitel železnic Franz Xaver Riepl (1790–1857), rodák ze Štýrského Hradce.

RUDOLFOVA HUŤ

Nakonec všechno dopadlo obráceně. Arcibiskupský horní rada Franz Xaver Riepl získal pověření arcibiskupského hofmistra hraběte Ferdinanda Troyera a pudlovací pec vybudoval na náklady Rudolfa Jana v roce 1830 ve Vítkovicích s odbornou pomocí ředitele frýdlantských hutí Františka Kleinpetera. Původně mělo jít o huť, která by byla v majetku císařské rodiny s jistým podílem z jejích předpokládaných výnosů pro oba organizátory. Dostala jméno Rudolfova huť. Jenže Rudolf rok po zapálení pece zemřel a dědicové zájem o majetek neměli. Huť tedy koupilo arcibiskupství olomoucké. Jenže v té době nastal značný rozvoj výstavby železničních tratí. Dobré železáreny jsou pro nové železniční tratě nezbytné. Pudlovací pec byla otevřena 16. září 1830, ale surové železo bylo ještě dováženo z Frýdlantu. Za rok zde byla zbudována soustružna, zámečnická dílna a válcovna.

SALOMON MAYER ROTHSCHILD A VÍTKOVICKÉ TĚŽÍŘSTVO

V roce 1835 koupilo vznikající komplex Vítkovické těžířstvo, které ovládal Salomon Mayer Rothschild. Poté šly věci ráz naráz. V roce 1836 byla zapálena první vysoká pec (jako první v monarchii topila koksem) a v roce 1843 se Salomon stal jediným majitelem nového vítkovického hutního komplexu. V té době byla v provozu i druhá vysoká pec a Vítkovice se objemem výroby vyrovnaly arcibiskupským železárnám ve Frýdlantě. Stavěly se zde další vysoké pece a otevíraly se nové doly. A z malinké vesničky rostl kolos. Koneckonců i Ostrava byla původně malinkou vesničkou.

Frýdlantské železáreny a čeladenská vysoká pec ve druhé polovině 19. století.

DRUHÉ ODOBÍ HUTNÍ VÝROBY V ČELADNÉ

Ovšem ještě předtím si Čeladná prožila druhou etapu rozvoje hutní výroby. Jan Václav Homoláč v roce 1788 získal od arcibiskupa do nájmu upadající frýdlantské železářny. Mezi lety 1796–1802 nechal Homoláč na Čeladné vystavět u horního hamru novou vysokou tavicí pec s dřevěnou kopulí, pokrytou železným plechem, dále nové sloupy na rudu, skladiště uhlí, mlýn se strouhou, drátovnu se dvěma výhněmi, pilu s kamennou podezdívkou, stáje, jednopatrovou budovu pro šachtmistra, dva hutní domy pro mistry, dřevěný domek pro šafáře a chaty pro uhlíře. Po jeho smrti převzal závody v roce 1815 syn Jan Vincenc, který však kvůli chatrnému zdraví zemřel 2 roky po otcí. Železářny si vzalo v roce 1836 nazpět do své režie arcibiskupství. Arcibiskup arcivévoda Rudolf František hrabě Troyer si nechal zpracovat znaleckou expertízu profesora vídeňské techniky F. X. Riepla a kolem roku 1840 nechal na Čeladnici postavit nový velký jez pro snadnější plavení dříví. Roku 1852 jsou zde vystavěny dva nové hamry, nová vysoká pec a nová kuplovací pec. Postupné omezování výroby železa vedlo k tomu, že roku 1882 byla vysoká pec v Čeladné vyřazena z provozu. Slévárenská výroba byla po rekonstrukci frýdlantských závodů soustředěna pouze tam, protože se pobočný závod v Čeladné zrušil, všichni jeho zaměstnanci dostali výpověď a v roce 1920 železářny definitivně zanikly.

HOTEL SMRK

A ona část Horní Čeladné, kde stály kdysi vysoké pece, se stala předmětem zájmu turistů – na mnoha místech nalezneme ještě zbytky dřívější zástavby. Jsou ovšem místa, která nám minulost připomínají i fyzicky. Na místě tehdejší hutě je dnes sportovní a rekreační areál, avšak na různých místech v okolí bychom našli zarostlé základy tehdejšího poměrně velkého železářského komplexu.

Je pochopitelné, že nás především z historických důvodů zajímá, jaké byly první kroky k postavení a existenci nedalekého hotelu Smrk. A (prý) právě dělníkům, technikům a návštěvám hutě v druhé polovině 19. století sloužil hotel Smrk. Byl také využíván ke komerčním jednáním a setkáním v rámci obchodní politiky železářů. Jeho smysl a význam vlastně pominul hned po první světové válce, a proto nebyl problém v roce 1918 zakoupit tento objekt pro účely sirotčince, dnešního dětského domova.

Nedaleký nově rekonstruovaný čtyřpokojový boutique hotel „Mezi plůtky“ vznikl nedávno [2017] z velice zajímavě rekonstruované

Zbytky základů čeladenské hutě jsou dodnes patrné

chalupy, která byla původně na přelomu 19. a 20. století sídlem ředitele čeladenské huti. Takže přece jen něco zůstalo.

ČELADENSKÉ HUTĚ OD MALÍŘE ZDENĚKA KUREČKY

A ještě něco. Čeladenský rodák a známý malíř Zdeněk Kurečka namaloval krásný obraz „Čeladenské hutě“. O tom, jak obraz vznikl, vypráví:

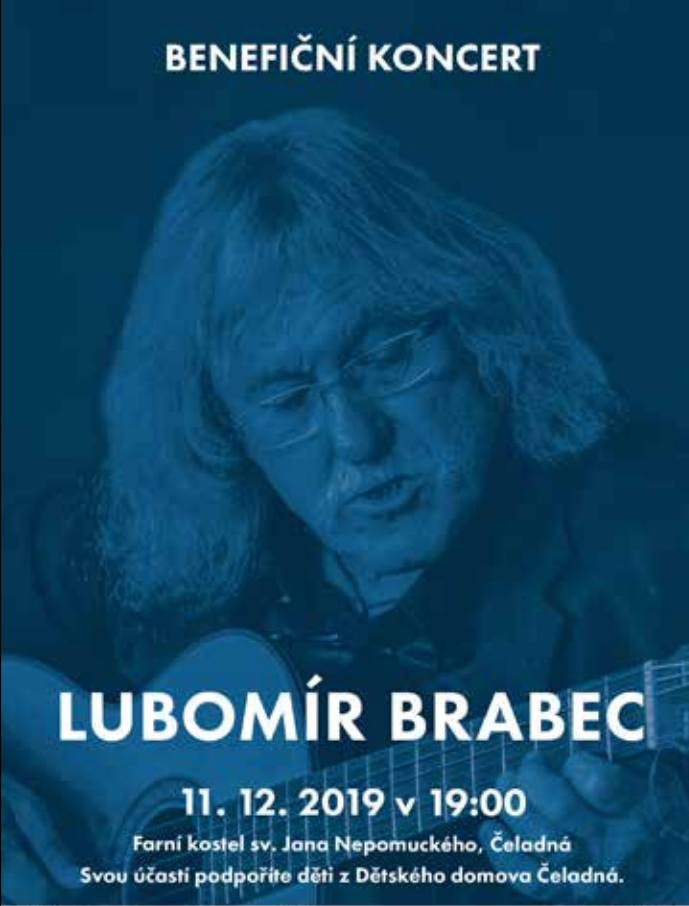
Jistě uznáte, že každý z nás se někdy setkáme s věcmi neobvyklými, které vzbuzují na jedné straně mnohdy respekt, na druhé straně zvědavost, zda na to máme a pustíme se do obtížné práce. Stejně tak jsem přistupoval k rekonstrukci motivu hutě v Čeladné v Beskydech z roku 1886. K dispozici jsem měl z Beskydského muzea jen nějaký po-

kus o černobílou pohlednici hutě, která byla kdysi v Čeladné provozována. Dnes již hutě nenajdete. I z těchto důvodů bylo inspirující obraz zašlé huti vytvořit. Teď malujte krajinu, když máte černobílou předlohu. Bylo nutné pečlivě nastudovat minulost – z čeho byly postaveny dřívější stavby, co se používalo – a co ne. Nejjednodušší bylo asi kresbu zvětšit na plátno o rozměru 140 x 100 cm, pak ale přišla roční práce obraz vytvořit. Dokonce jsem udělal věc nezvyklou – rozmalovaný obraz jsem představil na výstavě k diskusi veřejnosti. Vyplatilo se to, měl jsem možnost diskutovat s mnohými lidmi, kteří mi ukázali další cestu – a tak je před Vámi výsledek: hotový obraz technikou oleje na plátně k Vašemu posouzení i vyjádření.

Autor obrazu Čeladenské hutě Zdeněk Kurečka pochází z Čeladné. Učňovská léta trávil v ateliéru pana Jaromíra Zahela v Ostravě, kde později s Alešem Kalivodou, Lubomírem Tížkem, Janem Vilímem a Alenou Světlíkovou založili výtvarnou skupinu GAMA. V roce 2004 (12. 6.) založil spolu s keramikem Jaroslavem Hrubým a řezbářem Petrem Chorovským výtvarnou skupinu R3, která působí na Albrechticku a Krnovsku.

BENEFIČNÍ KONCERT

LUBOMÍR BRABEC

11. 12. 2019 v 19:00
Farní kostel sv. Jana Nepomuckého, Čeladná
Svou účastí podpoříte děti z Dětského domova Čeladná.

Více informací a koncertů
telefonem na: www.dikabesky.cz
Vstupenky: www.dikabesky.cz

TICKETSTREAM

Fotografové z Poodří

srdečně zvou na výstavu

Poodří – voda a život

Galerie Lara

Beskydské rehabilitační centrum Čeladná

29. listopadu 2019 – 8. ledna 2020

rezervace kaprů
na Vánoce

PRODEJ

ŽIVÝCH

• KAPRŮ • PSTRUHŮ
• JESETERŮ

sádky NOVÁ VES
směr Malenovice

ToJo
prodej ryb

734 258 041 • www.rybniktojo.cz

Ordinační hodiny v prosinci

MUDr. Pachman (558 684 044)

Pondělí 7:30-13:00
Úterý 7:30-13:00
Středa 14:00-18:00
(středa jen pro pracující a akutní stavy)
Čtvrtek 7:30-13:00
Pátek 7:30-12:00

Odběry krve

Úterý + čtvrtek 6:45-7:30

Injekce

Pondělí + pátek 7:00-8:00
Středa 14:00
Web: www.obvodakzceladne.cz

Lékárna (725 816 569)

Pondělí 8:00-16:00
Úterý 8:00-14:00
Středa 8:00-17:30
Čtvrtek 8:00-14:00
Pátek 8:00-16:00

Sanitky: 558 628 882

Záchranná služba: 155

MUDr. Al-Saheb (603 244 551)

Pondělí 7:00-10:00
Úterý 7:00 - 9:30 (pozvaní)
9:30-11:00
(1. a 3. týden v měsíci poradna)
Středa 7:00-10:00 12:00-15:00
Pátek 10:00-12:00 (12-13 pozvaní)

Zubní ordinace

MUDr. Záškodná MDDr. Schotliová

(724 780 732 nebo 558 684 066)

Po 13:00-19:00 12:00-19:00
Út 7:30-13:00 7:00-14:00
St 7:30-13:00 9:00-16:00
Čt 7:30-13:00 7:00-14:00
Pá neordinuje 7:00-14:00

Zdravotnické zařízení Čeladenka

Po, Čt 8:00-12:00 12:30-17:00
Úterý 7:00-12:00 12:30-17:00
Středa 7:00-12:00 12:30-15:30
Pátek 8:00-12:00 12:30-14:00

Telefonní čísla

IC Čeladná 558 684 400
MÚ Frýdlant nad Ostravicí 558 604 111
Úřad práce FM 950 113 111
ÚP Frýdlant - př. na bydl. 950 113 222
ÚP Frýdlant - zaměstnání 950 113 211
OSSZ 558 604 700
Česká pošta 954 273 912
Dětský domov 558 684 112
Základní škola 558 684 006
MŠ Čeladenská beruška 777 364 188
budova MŠ 777 364 189
Mateřská škola Čeladná 558 684 548
Fara Čeladná 595 171 252
Památník J. Kaluse 739 219 838
Nádraží ČD 972 752 143
Beskydské reh. centrum 558 616 211
Polarium 558 603 311

Čistírna odpadních vod 558 684 046
Autodoprava Kopecký 604 806 211
Pila Mikeska 605 706 707
Pneu Macura 773 083 186
Sruby Pacák - Pavel Pacák 737 248 246
Sruby Pacák - Mich. Pacák 603 569 096
Nervy-Machander Oldřich 558 684 522
Přádelna vlny p. Mitura 558 684 241
Stavebniny Bělídlo 739 624 344
Palivové dřevo Běčák 731 000 706
Železářství Martin Špíl 731 045 032
Řeznictví Kohut Čeladná 734 854 072
Potraviny Kohutová Čel. 558 684 048

Hasiči 558 684 441
150
Policie ČR 158
Policie ČR - Frýdlant n.O. 974 732 731
558 442 011
Záchranná služba 155
112
Poliklinika Frýdlant n.O. 558 616 111
LDN FM, Revoluční ul. 558 630 327
Nemocnice FM 558 415 111
Koroner (volat při úmrtí) 725 440 155
Horská služba 558 677 393
606 769 011

ČEZ - poruchová služba 800 850 860
Informace o tel. číslech 1188
MARA-TAXI (non-stop) 603 720 357
Chirurgie Frýdlant n.O. 558 679 011
Správce hřbitova Čeladná 731 073 659
Pohřební služba Frenštát 777 835 626

HASIČSKÁ POHOTOVOST 724 179 160

Telefonní číslo na Rostislava Pavelce ze Sboru dobrovolných hasičů Čeladná mohou občané využít v případě mimořádných situací (zatopený sklep, zabouchnuté dveře, spadlý strom a jiné naléhavé situace).

Ing. Martina Miklendová ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Konzultační hodiny pro veřejnost v první a na začátku druhého čtvrtletí roku 2020 proběhnou v pondělky: 27. 1. 2020
2. 3. 2020
6. 4. 2020
vždy v časech: 9:00-11:30
12:30-17:00

VODA, TOPENÍ, PLYN, KOTLÍKOVÉ DOTACE

REVIZE KOTLŮ TUHÝCH PALIV

mobil : 777 223 224

www.instamal.cz

KONTAKTY NA OÚ

Obecní úřad Čeladná, č.p. 1,
739 12 Čeladná, IČ: 00296571
Úřední hodiny
PO, ST 8:00 - 11.15 12.15 - 17.00
ÚT, ČT 7:00 - 11.15 11.45 - 14.30
Sekretariát
E-mail: sekretariat@celadna.cz
Telefon: 558 684 008
Matrika
E-mail: obecmatrika@seznam.cz
Starosta
E-mail: starosta@celadna.cz
Místostarostka
E-mail: mistostarosta@celadna.cz
Telefon: 724 178 925
Podatelna
E-mail: celadna@iol.cz
Web: www.celadna.cz
Stavební úřad
Jana Večerková,
Ing. Zuzana Pochobradská
Telefon: 558 684 018

Doučím matematiku
základní a střední školy.
Připravím na přijímací zkoušky
i k maturitě.
mobil: 737156985

**Geodetické
práce**

Ing. Lukáš Vrbel
Čeladná

728 886 874

Na co máte dneska chuť?

Web na adrese

www.menuceladna.cz

nabízí přehled poledních meníček
čeladenských restaurací.

GRATULUJEME K JUBILEU: PROSINEC

Eva Kajzarová	70 let
Jaroslav Kahánek	70 let
Milan Fedič	70 let
Viera Kubánková	70 let
Marcela Cvičková	70 let
Zuzana Němcová	70 let
Danuše Jelínková	70 let
Jarmila Suchánková	75 let
Jarmila Doležalová	90 let

SENIOR TAXI

Čeladenský dostavník
737 135 546

Tam i zpět 24 Kč.
Objednávky den předem!

Upozorňujeme na prosincovou dovolenou.
Podrobnosti na str. 3.

SENIOR TAXI

„do nemocnic“

776 241 220

1 km = 7,50 Kč

Provozuje SSS Frýdlant n. O.

Čeladenský zpravodaj – Zpravodaj obce Čeladná

Vydavatel: Obec Čeladná, Čeladná 1, 739 12 Čeladná, IČ 00296571.

Registrační číslo: MK ČR E 18756

Šéfredaktor: Vladislav Sobol; grafika: Robin Caiš a Vladislav Sobol

Redakce: zpravodaj.celadna@seznam.cz, 725 595 417

Vychází měsíčně v nákladu 1400 ks.

OBEC ČELADNÁ

VE SPOLUPRÁCI S KULTURNÍ KOMISÍ
ZVE VŠECHNY OBČANY A PŘÁTELE NA

**SOBOTA
11. LEDNA 2020**

Obecní ples

**VE
SPORTOVNÍ HALE
ČELADNÁ**

K Tanci a POSLECHU HRAJE KAPELA ŠAJTAR

ZAHÁJENÍ V 19:00 HODIN | VSTUPNÉ 350 Kč | V CENĚ 2x VEČEŘE
SKVĚLÝ CATERING | PESTRÝ DOPROVODNÝ PROGRAM | BOHATÁ TOMBOLA

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK:
NA SEKRETARIÁTU OÚ ČELADNÁ A V IC ČELADNÁ OD 9. 12. 2019.

Vážení občané,
prodej vstupenek na obecní ples bude zahájen 9. 12. 2019 na sekretariátu OÚ a v Informačním centru Čeladná.

Rezervace letos děláme pouze na 24 hodin a poté musí být vstupenky řádně zaplacený. V opačném případě rezervace propadá.

Peníze za již zakoupené vstupenky nevracíme.

Děkujeme.

vedení obce a kulturní komise

Lednové číslo vyjde 10. 1. 2020

Uzávěrka: 3. 1. 2020

Uzávěrka inzerce: 3. 1. 2020

Podklady: poštou na adresu OÚ nebo lépe e-mailem do redakce, fotky v samostatných souborech v co nejvyšším rozlišení.